

foto Rob Oudshoorn

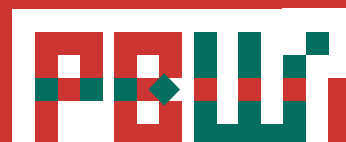
DEWIJKKRANT

nummer 79 - april 2021

MAKELAARS
OVER DE WIJK

2021 - JAAR
VAN DE TUIN

BEVINDINGEN ENQUÊTE
WIJKVERENIGING

VERENIGING PROFESSOREN & BURGEMEESTERSWIJK

RE/MAX

**De wijkmakelaar van de Professoren-,
Burgemeesterswijk en Rijndijkbuurt.**

gijsdekok@remax.nl
06-30034949
071- 5162372
www.remax.nl/gijsdekok

delatête

Praktijk voor echte
huidverbetering

Ruim 10 jaar uw vertrouwde adres.

Ervaar zelf het verschil en maak
vandaag nog een afspraak!

De la Tête, Praktijk voor huidverbetering
Marijke de Kok - van 't Hooft
Lammenschansweg 18, 2313 DM Leiden
Telefoon: 071-5156963
Email: marijke@delatete.nl
www.schoonheidssalon-delatete.nl

- Alleen gebruik van 100% natuurlijke producten
- Alle producten zijn vrij van parfum, minerale olie en chemische conserveringsmiddelen
- Analyse van de huidconditie geeft inzicht in de oorzaak. Hierdoor is echte huidverbetering mogelijk.
- Zelfs de meest gevoelige, allergische, acne- of eczeemhuid is goed te behandelen
- Acne-behandelingen kunnen voor vergoeding in aanmerking komen

Lid van branchevereniging ANBOS

INHOUDSOPGAVE

- 4** In Sunny Home was iedereen welkom
- 8** Geen viering Koningsdag 2021
- 8** Rinny Kooi brengt weer nieuwe boeken uit
- 9** Uitkomst referendum inrichtingsplan Roomburgerpark
- 10** Makelaars: 'De wijk blijft onverminderd populair'
- 13** Rubriek: Energietransitie in de wijk
- 14** PC Basisschool Joppensz, intieme school met kleine klassen
- 16** Rubriek: Duurzame doeners
- 18** Rubriek: Boom in de buurt
- 20** Uitkomsten enquête wijkvereniging
- 23** Goed slapen is heel belangrijk
- 24** Spullen met een verhaal
- 25** Rubriek: De Meester
- 26** Fotospread mini biebs
- 28** Het verdwenen muurgedicht
- 31** Rubriek: De Tuin
- 32** 2021 - Jaar van de tuin
- 33** Rubriek: Werkgroep Duurzaam
- 34** Rubriek: Portretten van het Zoete Land
- 37** Update Wijkissues (dossiers)
- 38** Nieuw kunstwerk in de wijk
- 41** In memoriam: Toon Siera
- 42** Ieder huis een regenton
- 43** Kleurplaat
- 44** Rubriek: Ouderencontact
- 46** Rubriek: Kunstenaar in de wijk
- 49** Wijkwijzer
- 51** Colofon
- 52** Fotorubriek: Wijk in beeld

foto RobBeurseFotografie

Monica
Wigman
hoofdredacteur

Een Gommersje doen

Een goede vriend van mij uit de wijk is arts infectieziektebestrijding bij de GGD. Hij vertelde laatst dat hij en zijn collega's regelmatig in aanraking komen met mensen die ronduit cynisch zijn over corona of over het testen en/of negatief zijn over de GGD in het algemeen. Daar moeten ze als GGD-artsen elke dag mee omgaan en een weg in vinden. Binnen de club hebben ze daar inmiddels een uitdrukking voor: 'Even een Gommersje doen'.

Hiermee verwijzen ze naar het televisiemoment van 2020 bij Jinek aan tafel waar Diederik Gommers in gesprek ging met Famke Louise, die zich verbonden had aan de club 'Ik doe niet meer mee', een groep jonge mensen die zich niet langer aan de coronamaatregelen wilde houden. Terwijl iedereen de influencer uitmaakte voor dom wicht of soortgelijke benamingen, nam Gommers haar angst en zorgen serieus en zocht met haar naar hun gemene deler. De onderliggende waarden die ze beiden belangrijk vinden. Hij keek niet op haar neer, maar legde zo verbinding. Hieruit is een bijzondere samenwerking ontstaan waarbij Louise Gommers is gaan helpen met aanwezigheid op sociale media en het bereiken van jongeren. Om zo het hoe en waarom van de maatregelen goed aan deze doelgroep uit te leggen.

Als ze het binnen de GGD hebben over een Gommersje doen, dan bedoelen ze precies dat. Als iemand cynisch is, of boos of weigert om mee te werken, dan zoeken ze naar de onderliggende waarden die de mensen verbindt. Zo proberen ze alsnog tot samenwerking te komen.

Hier moet ik aan denken als ik de verharde discussie over het Roomburgerpark en het referendum zie, lees en hoor. Het zou toch geweldig zijn als we hier in de wijk een Gommersje zouden kunnen doen?

In het voormalig Koninklijk Militaire Invalidenhuis aan de Hoge Rijndijk woont Syl de Mooy. Een steenworp verderop ligt Sunny Home, het karakteristieke huis waar de Biesheuvels woonden. Wat is de connectie tussen de bewoners van deze bijzondere huizen in onze wijk?

door Erica Zwaan

In Sunny Home was iedereen welkom

Syl de Mooy woont sinds 1993 in een van de appartementen in het voormalig Koninklijk Militaire Invalidenhuis aan de Hoge Rijndijk. Niet lang nadat ze in dit gemeentelijk monument was komen wonen, wilde de eigenaar appartementen bouwen in de achtertuin en een ondergrondse garage aanleggen. 'Hiervoor zouden de serre en veel bomen moeten wijken. Buurtbewoners richtten toen een stichting op om dit te voorkomen. Eva Biesheuvel was een van de initiatiefnemers', legt Syl uit. Er kwam een referendum, de bouw ging niet door. Voor Syl was dit een eerste kennismaking op afstand met de Biesheuvels.

Mooi geregeld met een flyer

Jarenlang werkte Syl als management-assistent bij onder andere Heineken. Toen de stichting waar ze werkte flink moest inkrimpen, besloot ze het moment aan te grijpen om iets anders te gaan doen. Ze combineerde waar ze goed in is met wat ze leuk vindt en begon in 2017 voor zichzelf. Met Mooy! Geregeld biedt Syl hulp aan particulieren bij opruimklussen, verkopen van overbodige spullen, administratie, computergebruik, digitaliseren en kleine klusjes in huis en tuin. 'Om klanten te vinden ben ik in de buurt gaan flyeren. De volgende dag al werd ik gebeld door Eva Biesheuvel. Of ik haar kon leren om te gaan met een iPad.'

Eva stond erop bij Syl langs te komen voor een eerste afspraak. 'Nadat ik wat over de iPad had uitgelegd, zei Eva dat ze waarschijnlijk wel meer

van mijn diensten gebruik wilde maken, maar dan moest ik eerst bij haar thuis komen om Maarten te ontmoeten. Het klonk als een ballotage, maar kennelijk klikte het tijdens het bezoek. Maarten vond het wel leuk, zo'n 'meisje in de huishouding', lacht Syl. Al gauw was ze er minstens drie dagen per week. 'Ik leerde Eva om te gaan met haar iPhone. Het typen van berichten liet ze graag aan mij over, maar de belfunctie had ze snel door. Urenlang belde ze met haar vele vrienden overal ter wereld.' Eva was slecht ter been, dus reed Syl haar rond. Langs bekenden, of naar een speciaal adresje voor brood, gebak of Maartens favoriete gehaktballen. 'En altijd wilde ze even stoppen voor koffie met een lekker taartje samen. Onderweg in de auto was ze dan vaak aan het bellen.' Eva hield daarbij

'En altijd wilde ze even stoppen voor koffie met een lekker taartje samen'

rekening met de tijdsverschillen met New York, St. Petersburg en Moskou. Maarten belde ook met hun vrienden, maar dan met de ouderwetse telefoon en zonder acht te slaan op tijdzones. 'Van moderne elektronica moest hij niets hebben, de iPad wilde hij zelfs niet in de kamer, die maakte hem zenuwachtig'.

Open huis en tuin

Syl woonde altijd al met plezier in de wijk, maar is deze door Eva en Maarten nog meer gaan waarderen. 'Door hen heb ik niet alleen veel nieuwe mensen leren kennen, mijn houding is ook veranderd. Van Eva en Maarten heb ik geleerd wat de kracht is van goede burens, van een groot sociaal netwerk en van een open houding naar iedereen.' Syl ging met Maarten vaak een vast rondje lopen: 'Burgravenlaan, Fruinlaan, Singeltje, Pompie – zoals hij het tankstation noemde – Sunny Home.' Syls voorstel om het rondje eens andersom te lopen, vond hij ondenkbaar. Maarten zei onderweg iedereen gedag en was aangedaan als mensen niet teruggroetten. Op dagen dat Syl niet bij de Biesheuvels was, liep Maarten regelmatig bij haar langs. Om in de tuin een sigaartje te roken met Syl en haar man en burens. In hun eigen tuin en huis hielden de Biesheuvels ontvangst voor iedereen die langs liep. 'Eva of Maarten zei dan: 'O kijk, daar loopt meneer Vogel, vraag of hij even binnen wil komen, Syl'. Aan iedereen die binnenkwam ontlokte Maarten met zijn vragenvuur de mooiste verhalen.' In Sunny Home was iedereen welkom, van beroemde schrijversvrienden tot het buitenlandse echtpaar dat ze eens in de tuin troffen met de vraag of ze walnoten mochten rapen. Syl: 'Jan Terlouw heeft het over de touwtjes die uit de brievenbus hingen. Maarten en Eva gingen nog een stap verder. Als je regelmatig bij hen over de vloer kwam kreeg je een huissleutel,

Opruimcoach voor hulp bij opruimen en organiseren

Wilt u graag een opgeruimd huis? Of een opgeruimd kantoor? Als opruimcoach bied ik begeleiding aan iedereen die graag handvatten wil voor een opgeruimd leven. Is uw huis overvol, uw administratie een chaos of gaat u verhuizen? Ook bied ik praktische ondersteuning na overlijden van een dierbare. **Maak gerust een afspraak voor een vrijblijvend kennismakinggesprek.**

Caroline Piet

PICO Georganiseerd

Leliestraat 116 V - Leiden - T 06 - 142 444 61
E caroline@picogeorganiseerd.nl

polderoase **THEEHUIS** De tuin van de smid
lunch natuurspeeltuin feest kinderboerderij
high-tea **vergadering** training bruiloft
borrel excursies **GROEN** grasterras
Cronesteynpark **LEIDEN**

6

Wij bieden E-consult via PhysiApp

Het is door het Corona virus een moeilijke tijd voor ouderen en patiënten die tot de risicogroepen behoren om naar de fysiotherapeut te gaan. We hebben nu de mogelijkheid om u op afstand te consulteren en te oefenen en bieden het E-consult aan via PhysiTrack en de PhysiApp aan.

Indien u een aanvullende verzekering of een chronische indicatie heeft wordt het E-consult gedekt door de zorgverzekeraar. Voor meer informatie bel de praktijk of bezoek onze website.

071 512 31 11
visserfysio.nl

EEN BETROKKEN PRAKTIJK VOOR IEDERE PATIËNT

Huisartsen Centrum Roodenburg is uw huisartsencentrum in Leiden, met een jong, toegankelijk team. Op zoek naar iemand die de serieuze vragen bespreekt, maar waar u ook voor kleine verrichtingen terecht kunt?

Meld u aan via www.huisartsenroodenburg.nl

Huisartsen Centrum
Roodenburg
T.J. BUDONING | L.R. HARING | H.H.C. KEAMER

Roodenburgerstraat 1A 2313 HH Leiden

dat vonden ze wel zo makkelijk. Er was ook geen bel.'

Het netwerk van vrienden en burens stond Eva bij tijdens Maartens opnames in Rivierduinen en ving hem op na het overlijden van Eva in november 2018. In de weekenden werd in toerbeurten gekookt om Maarten gezelschap te houden. 'Hij miste Eva verschrikkelijk en ik denk dat het verminderde contact door corona ook meespeelde. Hij ging duidelijk achteruit', zegt Syl. Het vaste wandelrondje verkortte zich tot een stukje Cobetstraat op en neer. Na een val in zijn slaapkamer kwam Maarten Sunny Home niet meer uit en in juli 2020 overleed hij. Bij het opruimen van het huis vond zijn uitgever en goede vriend ongepubliceerde manuscripten, die hij bundelde. Syl toont het exemplaar van 'Vroeger schreef ik' dat ze net heeft gekregen. 'Maarten gooide veel verhalen weg, die Eva dan uit de prullenbak viste. Maar kennelijk heeft hij er toch ook een aantal bewaard.'

Werk en plezier

Sinds de dood van Maarten heeft Syl het minder druk. Er zijn nog wel andere klanten, maar ook hier speelt corona een rol. 'Mensen durven minder snel hulp te vragen, bang dat dat niet kan met de restricties, bezoek aan huis.' Maar degenen die de weg naar Syl toch weten te vinden, lijken er juist in coronatijd wel bij te varen. Vooral ouderen die vanwege de gezondheidsrisico's de aanloop van bevriende leeftijdgenoten nu moeten missen. Naast de hand- en spandiensten die Syl levert, is haar luisterend oor dan ook een gewaardeerde dienst. 'Momenteel bezoek ik een oudere man, wiens dochter mij vroeg om onder andere het avondeten alvast voor te bereiden. Maar meneer wil liever Rummikub spelen. En ik luister graag naar zijn verhalen. Ik vind ook dat mensen altijd zelf de regie moeten houden, ik ben er alleen om het leven een beetje makkelijker te maken.'

Naast haar werkzaamheden met Mooy! Geregeld, geeft Syl een heel nieuwe betekenis aan lipjes van lege blikjes. Met kleurige draden rijgt ze deze tot lappen materiaal waarmee

ze handtassen maakt en zelfs stoelen bekleedt. De ontelbare lipjes die hiervoor nodig zijn, krijgt ze van een trouwe groep vrienden en burens, die voor haar spaart. Het blinkende resultaat is verrassend mooi. Kunst uit blik.

foto Rob Oudshoorn

Bijzondere verbondenheid

Opgekruld op Syls bank ronkt een lapjeskat en een zwart exemplaar strijkt langs de benen onder tafel. 'Dat zijn Japie en Blacky. Vlak voor ze stierf, heb ik Eva beloofd om voor Maarten en de katten te zorgen. Na het overlijden van Maarten heb ik ze in huis genomen. Ik mis Eva en Maarten, het voelt raar, iedere keer als ik langs hun huis loop. Ik mis ze voor mezelf, maar ook voor de buurt. Ze speelden zo'n verbindende rol.' Syl is blij met de katten als herinnering aan dierbare mensen en een dierbare periode. Haar rol als 'veredelde gezelschapsdame' zoals ze zelf zegt, doet geen recht aan de band die er tussen haar en de Biesheuvels was. Een band die naast professionele zorg vooral een

verbinding was van mens tot mens. Van een bijzonder echtpaar met een bijzondere buurtgenoot. □

NOOT VAN DE REDACTIE

In het Leidsch Dagblad van zaterdag 13 februari stond een interview met huisvriend en uitgever Aart Hoekman over de nieuwste verhalenbundel van Maarten Biesheuvel en een interview met de nieuwe bewoners van Sunny Home.

Geen koningsdagviering 2021

foto FransHoekFotografie

Helaas kunnen we in 2021 wederom geen fysieke Koningsdag vieren. Het wijkcomité heeft nog gebrainstormd over alternatieven, maar uiteindelijk besloten de viering ook dit jaar over te slaan.

Ook de Oranjevereniging Leiden slaat dit jaar het fysieke feest over. Wel ondernemen ze een aantal activiteiten die ook voor onze wijkgenoten open staan. Zo hebben ze een kleurplaat laten maken door Pieter Onderwater. Corrie Boehlee, bestuurslid Oranjevereniging Leiden vertelt: 'Deze zal binnenkort op de website en op de Facebookpagina van de Oranjevereniging worden geplaatst. We zijn ook bezig met een digitale loterij en een fotowedstrijd.' Verder organiseert de vereniging een 'Leiden Got Talent'. 'Alle soorten talenten uit Leiden kunnen een opname van hun talent maken en die uploaden naar de site. Uit de inzendingen selecteren we een aantal winnaars die tijdens de finale worden uitgezonden via Sleutelstad TV. In samenwerking met Sleutelstad zullen wij Koningsdag in ieder geval zo gezellig mogelijk maken.' □

Rinny Kooi brengt weer nieuwe boeken uit

Rinny Kooi schrijft al ruim twintig jaar in elke editie van de Wijkkrant een artikel over een boom in de wijk. Maar buiten het zicht van de wijk en de redactie schrijft ze veel meer. Zo zijn twee nieuwe boekjes uitgegeven bij Uitgeverij Ginkgo.

Biografie Heinrich Witte

Het eerste is een biografie over Heinrich Witte die in 1853 in dienst kwam van de Leidse Hortus als 'Eerste Tuinknecht'. In 1855 werd hij hortulanus. Hij had weinig schoolopleiding, maar had in de hortus in Rotterdam, waar zijn vader werkte, veel kennis opgedaan over planten. In onze Hortus heeft hij hard gewerkt aan de uitbreiding van de collectie planten, maar hij heeft ook

hard gewerkt aan de renovatie en uitbreiding van de kassen. In 1898 ging hij met pensioen. In de loop der jaren correspondeerde hij met botanici over de hele wereld en dat leverde de Hortus veel materiaal op. Witte heeft veel artikelen en boeken geschreven die Rinny nog regelmatig raadpleegt als zij voor de Wijkkrant schrijft.

Japane cipres

Een boom die zij in december 2018 in de Wijkkrant beschreef is onderwerp van een heel ander boekje. Het betreft de Japane cipres (*Cryptomeria japonica*) die in de 19e eeuw door Von Siebold is ingevoerd in Nederland, en onder meer ook in de Hortus te zien is. Rinny schrijft samen met Davey Verhoeven over de rol en de betekenis van deze boom in de geschiedenis en cultuur

van Japan. In het boekje zijn foto's van diverse Japanse cipressen opgenomen en prachtig tekenwerk van de botanisch kunstenaar Esmée Winkel. De tekst in het boek is niet alleen in de Nederlandse taal, maar ook in het Engels en het Japans. De titels: *Heinrich Witte, een prominent Hortulanus van de Leidse Hortus botanicus en Japane cipres*. Beide boekjes zijn verkrijgbaar bij de boekwinkel. □

Uitkomst referendum Inrichtingsplan Roomburgerpark

Op vrijdag 19 maart is, in een openbare zitting van het centraal stembureau van de gemeente Leiden, de uitkomst van het raadgevend referendum (dat gehouden is op 15, 16 en 17 maart 2021) over het raadsvoorstel **Inrichtingsvoorstel Wijk sportpark Roomburgerpark vastgesteld en bekendgemaakt.**

Raadgevend referendum

De vraagstelling van het referendum was: Bent u VOOR of TEGEN het raadsvoorstel Inrichtingsvoorstel wijk sportpark Roomburgerpark? Het referendum is raadgevend, de uitkomst geldt als een advies van de kiesgerechtigde inwoners van Leiden aan de gemeenteraad. Het referendum is geldig als ten minste 30% van de kiesgerechtigde Leidenaren een stem heeft uitgebracht. De opkomst is het aantal uitgebrachte stemmen gedeeld door het aantal kiesgerechtigden.

De uitkomst van het referendum wordt bepaald door het percentage van geldig uitgebrachte stemmen voor en tegen het raadsvoorstel. Het alternatief met het hoogste percentage is de uitkomst van het referendum. Blanco stemmen tellen daarin niet mee.

Vervolg

In de raadsvergadering van 8 april zal worden teruggekeken op het referendum. In die vergadering zal de gemeenteraad een besluit nemen over het inrichtingsvoorstel. De collegepartijen hebben aangegeven de uitslag van het referendum te respecteren. Bij het ter perse gaan van dit nummer heeft de betreffende raadsvergadering nog niet plaatsgevonden.

Uitkomst van het referendum

Opkomstpercentage

60,3%

VOOR het raadsvoorstel

28,1%

TEGEN het raadsvoorstel

66,2%

Het
referendum
is geldig

Aantal kiesgerechtigden	101.781
Aantal uitgebrachte stemmen*	61.385
Aantal geldige stemmen	61.224
Aantal stemmen VOOR	17.255
Aantal stemmen TEGEN	40.569
Aantal stemmen BLANCO	3.400

* Voor het referendum

Er is geen bezwaar aangetekend tegen de uitslag.

De wijk blijft onverminderd populair

foto's Rob Oudshoorn

10

Gijs de Kok (RE/MAX Leiden) en Ralph Lek (LEK® makelaars & taxateurs) zijn bekende makelaars, in de stad en in onze wijk. En omdat ze allebei uit de wijk komen, houden ze de ontwikkelingen goed in de gaten. Hoe staat het ervoor met de huizenmarkt in de Burgemeesters- en Professorenwijk?

Aantrekkingskracht

Onze wijk is geliefd en heeft een grote aantrekkingskracht op huizenkopers. Dat is niet verwonderlijk, vindt zowel Ralph als Gijs. Gijs: 'De wijk is groen en sfeervol met de vele jaren 30-woningen. Daarnaast is het centrum dichtbij en er is een station. We hebben gezellige buurtwinkels, sportfaciliteiten en een actieve wijkvereniging die leuke activiteiten organiseert. Dat spreekt mensen aan.' Ralph: 'De wijk heeft veel voordelen. Denk aan de diversiteit van de woningen, de verkeersveiligheid en de ligging ten opzichte van het centrum en van uitvalswegen. De speciaalzaken zijn ook een aanwinst. De aanwezigheid van een tennis-, hockey- en korfbalvereniging is vooral voor gezinnen van belang. Sterker nog, ik ben er van overtuigd dat een

vertrek van deze sportclubs uit de wijk tot een waardedaling van de huizen kan leiden.'

Klein Amsterdam

Er is dus veel interesse voor onze wijk. En die komt uit verschillende hoeken. Gijs: 'Ik zie veel mensen die hier opgegroeid zijn terugkeren naar de wijk. Ze hebben dan bijvoorbeeld in een andere stad gestudeerd of gewerkt maar willen toch terug. Leiden wordt ook steeds populairder onder mensen uit Amsterdam en Haarlem. Leiden is net iets goedkoper en het ligt lekker centraal in de Randstad.' Ralph komt ook steeds meer Amsterdammers tegen: 'Amsterdammers zijn Leiden aan het ontdekken als woonstad. Leiden wordt met zijn sfeer en grachten inmiddels ook wel 'klein Amsterdam' genoemd. Ook zijn er veel oud-studenten die terugkeren naar Leiden nadat ze een poos in het buitenland of in een andere stad gewoond hebben.'

Doorschuiven

Wie eenmaal in de wijk woont, wil er niet gauw meer weg. Ralph: 'Naast de voordelen die de wijk biedt, is de opzet van de wijk goed bedacht. Het is een goede mix van kleine en grotere woningen. Dat geeft mogelijkheden om door te stromen van klein naar groot, maar ook andersom.' Dat ziet Gijs ook: 'De verhouding tussen appartementen en huizen is goed. Sommige mensen heb ik al drie keer aan een woning in de wijk geholpen. Die verhuizen dan van de Asserstraat naar de Kapteynstraat en vervolgens door naar een nog groter huis aan bijvoorbeeld de Thorbeckestraat of de Fruinlaan. De

Gijs de Kok 49 jaar

Is getrouwd met Marijke en heeft een zoon en een dochter / Woont sinds 2002 in de wijk / Is RE/MAX makelaar sinds 2004

Specialisme

Jaren 30-woningen en monumenten

huizen vanaf zo'n 500.000 of 600.000 euro zijn echter wel schaarser.'

Vergrijzing

Die schaarste heeft volgens beide makelaars te maken met de vergrijzing in de wijk. Ralph: 'Die duurdere woningen worden veelal bewoond door wat oudere mensen. En die verhuizen minder snel, ook omdat de overheid langer thuis wonen stimuleert. Om de doorstroom te bevorderen zou het goed zijn als er meer ouderenwoningen zijn in de wijk. Kijk bijvoorbeeld naar het St. Lidwinahuis aan de Zoeterwoudsesingel: voor die appartementen was grote belangstelling. Een vergelijkbaar pand voor ouderen zou een uitkomst zijn.' Gijs: 'Ouderen die door willen verhuizen binnen de wijk, hebben weinig keuze. De drie appartementencomplexen aan de Burggravenlaan zijn de enige met een lift. Daarbij willen ouderen die uit een groot huis komen ook graag een appartement met wat ruimte. Maar een appartement van bijvoorbeeld 100 m² is moeilijk te vinden. Hierdoor vergrijs met name de Burgemeesterswijk. Daar is nu bijna de helft van de inwoners 65 jaar of ouder.'

Verkamering

Zoals je in een studentenstad mag verwachten, telt ook onze wijk studenten. Over de verkamering is wel het een en ander te doen geweest, onder andere op de Burggravenlaan. Gijs: 'Ik zie de verkamering – en de bijbehorende 'overlast' zoals fietsen op straat en geluidsoverlast – niet als een groot probleem in de wijk. Het quotum op verkamering van 8 procent per straat halen we bij lange na niet.' Ralph: 'Ik zie het probleem ook niet. Er wonen inderdaad wel studenten bij elkaar in appartementen bijvoorbeeld aan de Burggravenlaan, de De Sitterlaan en aan de Oppenheimstraat. En ik ken een studentenhuis aan de Wasstraat en er zijn er natuurlijk een aantal aan de Zoeterwoudsesingel. Maar vergeleken bij het centrum mag het geen naam hebben.'

Paalrot

Ralph: 'Problemen met de fundering

zie je weinig in onze wijk. Door de staalfundering kennen we hier geen paalrot. In Amsterdam is dat natuurlijk wel een groot probleem. Dus als mensen mij bij een bezichtiging vragen hoe het staat met de paalrot, dan weet ik gelijk waar ze vandaan komen!' Gijs: 'Omdat we hier met zandgrond te maken hebben, is verdroging niet aan de orde. De wijk is wel voor een deel op voormalige weilanden gebouwd. Enkele woningen staan op een plek waar voorheen een sloot liep en dat kan voor optrekkend vocht zorgen. Maar dat is met een betonvloer, eventueel in combinatie met vloerverwarming, goed op te lossen.'

Duur?

Ook in Leiden zijn de huizenprijzen al jaren hoog. Wat kunnen we verwachten in de wijk? Gijs: 'Na het centrum is de Burgemeesters- en Professorenwijk de duurste wijk van Leiden. Maar het is hier met de vierkantemeterprijzen zeker nog niet zo gek als in Amsterdam of Haarlem. Ik denk dat de prijzen nog wel verder omhoog zullen gaan. Voor starters is dat wel lastig, die zullen steeds vaker hulp nodig hebben van hun ouders om een huis te kunnen kopen.' Ralph: 'Het gaat eigenlijk over waarde. Wat heb je over voor een huis in deze wijk? En laten we eerlijk zijn: je krijgt er hier ook veel voor terug – en dan zie je prijsontwikkelingen ontstaan. Ja, het zijn Randstadprijzen, maar de wijk is zeker niet overprijsd. In vergelijking met andere steden betaal je hier niet te veel. En Leiden is natuurlijk ook superleuk!' □

door Maaïke Botden

Ralph Lek
42 jaar

Woont samen met Fleur en heeft 3 zoons / Woont sinds 2012 in de wijk /
Is beëdigd NVM-makelaar sinds 2002 / eigen kantoor sinds 2010

Specialisme

Beeldbepalende en monumentale woonhuizen

Wij behandelen zowel kinderen als volwassenen

Niet alleen reguliere orthodontische behandelingen,
maar ook Invisalign.

OrthoLeiden is gevestigd aan het Bètaplein 32,
naast PLUS Lammenschans.

Voor meer informatie en inschrijving:
www.ortholeiden.nl

DOOD
LUISTERT
BELEVEN
NODIG LIEFDE WARM
TIJD STERK DICHTBIJ
ONZICHTBAAR
AANDACHT MENS
SCHOONHEID STIL
RUIJTE SAMEN

MOOIE UITVAART

PERSOONLIJKE
UITVAARTBEGELEIDING

ANGELIQUE VALK
06 53 96 44 20 (24/7)

MOOIEUITVAART.COM

Energietransitie, zelf aan de slag

Leiden gaat Goed.

Weer een artikel over energietransitie, de overgang van aardgas naar duurzame energiebronnen en over het opwekken van je eigen energie. Zelf ben ik daarmee bezig omdat ik wil bijdragen aan een duurzame energievoorziening. Intussen is wel duidelijk dat het anders echt niet goed gaat met het klimaat.

Energie besparen

Er ontbreekt iets in de eerste zin, het belangrijkste onderdeel van energietransitie: energie besparen! Warme truiendag denk u misschien. Nee hoor, verduurzamen én comfort horen bij elkaar vind ik. Laat die dikke trui maar uit. Ik las eens over een gezin dat het anders zag. Thermostaat op 17 graden en een beperkt aantal keer per dag de koelkastdeur openen om zo gas en elektriciteit te besparen. Echt, dat werd beweed! Die zijn niet te benijden. Hebben ze het volgehouden, wat deed het met de sfeer in huis? Door je huis goed te isoleren en met zuinige apparatuur verbruik je veel minder energie, zonder dat het ten koste gaat van comfort of gebruiksgemak.

Ik doe elk jaar iets. Vorig jaar heb ik de leidingen van de centrale verwarming in de kruipruimte geïsoleerd. Dit jaar kregen alle radiatoren, die voor een buitenmuur staan, radiatorfolie. Verder moet de meer dan 15 jaar oude – nog prima werkende – condenswasdroger vervangen worden. Milieucentraal stelt dat warmtepompdrogers veel zuiniger zijn. Vervangen door een warmtepompdroger spaart het milieu, omdat je energieverbruik flink daalt. Het milieuvoordeel van

de energiebesparing is veel groter dan de extra milieubelasting van het maken van de nieuwe wasdroger. Dit is iets voor binnenkort, want we zijn druk met een groter project.

Koken op inductie

Dat grotere project heeft eindelijk tot resultaten geleid. We hebben nu een gasloze keuken. Ik zag op tegen de extra elektriciteitsgroepen voor de inductieplaat. Ik wil geen zichtbare leidingen of breekwerk in huis, en waar vind ik een elektricien met zin in zo'n klein klusje? Allemaal opgelost. We hebben een hoekhuis, dus twee gaatjes in de muur en een grondleiding buitenom. De keukeninstallateur

werkt samen met een elektricien: geregeld! We koken dus met inductie en dat heeft voordelen. De meeste pannen waren al geschikt en de paar aluminiumpannen die dat niet waren hadden een teflonlaag. Die moesten sowieso de vuilnisbak in, een ander niet onbelangrijk onderwerp, zoek maar eens op internet. Inductie is supersnel, goed voor de luchtkwaliteit in je keuken en de plaat is zo weer schoon.

Zuinig CV-systeem

Dan de nieuwe cv-ketel. We hadden een 18 jaar oud bakbeest met warmwaterreservoir. Dat kost energie en blijkt niet nodig. Dan iets technisch. Hoe lager de cv-watertemperatuur

hoe zuiniger. In vervolg op acties – zoals 'zet hem op 71' (graden) – was ik er al achter dat de oude ketel met 68 graden best laag stond. Het werd altijd snel warm dus de nieuwe ketel staat nog wat lager, 65 graden. Dat ga ik verder proberen te verlagen. En waterzijdig inregelen. Dat betekent zorgen dat de radiatoren optimaal zijn voor een lage retourtemperatuur, want dat leidt tot een optimaal ketelrendement. Mijn oventhermometer – geplakt op de retourleiding vlakbij de ketel – heeft me geleerd dat het systeem best redelijk is. De komende winter ga ik in overleg met de installateur kijken welke optimalisaties mogelijk zijn. Zonder dat we een dikke

trui nodig hebben natuurlijk. Wil je ook iets doen? Voor je wooncomfort, het milieu of je portemonnee? En zoek je hulp of informatie? Kijk op de website van de wijkvereniging (www.profburgwijk.nl/c/duurzaamwijzer), het duurzaambouwloket (www.duurzaambouwloket.nl) of neem contact op met een wijkambassadeur, bijvoorbeeld Maarten Stoffers, bereikbaar op 06 - 509 442 91 en info@maartenstoffers.nl.

door Gerrit Jan Schraa

door Karina van der Meer

PC Basisschool Joppensz, een intieme school met kleine klassen

We spreken met Pascal van Santen, de directeur van basisschool Joppensz. Het is een school op christelijke grondslag, gelegen tussen twee grotere basisscholen in de wijk, de katholieke St. Josephschool en de openbare Lorentzschool aan de Van Vollenhovekade.

Pascal gaat in op allerlei interessante zaken, zoals: wie is dat beeld van die jongen voor station Lammenschans en wat heeft hij met de school te maken? Wat is IPC, is dat een andere manier van leren? Waarom is de school een KiVa-school en doen de kinderen aan een 'daily mile', wat betekent dat allemaal? Zijn dat nieuwe ontwikkelingen?

Wie was Joppensz?

'U loopt vast wel eens langs het bronzen beeld bij station Lammenschans, die jongen met een grote pot in zijn ene hand. Dat was Cornelis Joppensz, de Leidse weesjongen die aan het eind van het beleg van Leiden op 3 oktober 1574 ontdekte dat de Spanjaarden vertrokken waren en een grote kookpot met wortelen en pastinaken achtergelaten hadden. Zijn zwaaiende hand is het logo van de school geworden. Vroeger heette de school de Roomburgschool, maar dat

begon verwarring te geven omdat er een wijk ontstond die zo heette. Vervolgens gingen we op zoek naar een nieuwe naam en kwamen we uit bij Joppensz, de naam van een unieke en typisch Leidse figuur.'

Hoe wordt de christelijke grondslag vormgegeven?

'Er is op onze school veel aandacht voor christelijke waarden als oog voor elkaar, jezelf mogen zijn, solidariteit en hulpvaardigheid. We vieren de christelijke feestdagen, regelmatig in de Vredeskerk. Onze school is vrij klein, op het moment hebben we 140 leerlingen en 11 leerkrachten. Zij kennen alle kinderen en ouders en omgekeerd. In de klassen zitten 15 tot 23 kinderen, dat maakt het makkelijker om iedereen de nodige aandacht te geven. Het christelijke aspect komt bijvoorbeeld aan de orde in het vertellen van de Bijbelverhalen en in vieringen. We besteden daarnaast ook aandacht aan andere godsdiensten. Overigens zijn kinderen van alle gezindten en achtergronden bij ons welkom. Ze komen van heinde en ver: Zoeterwoude, Voorschoten, Zeeheldenbuurt. Soms omdat de ouders zelf op deze school hebben gezeten.'

Jullie werken met IPC, wat is dat?

'Dat is een afkorting van het International Primary Curriculum. Het betekent dat we niet zozeer met vakken als wel met vakoverstijgende thema's werken. We kunnen een thema aanbieden dat zowel met

biologie als met aardrijkskunde te maken heeft, of een thema over geschiedenis, kunst en ICT. De kinderen mogen ook hun eigen ideeën inbrengen, niet iedereen hoeft met dezelfde stof aan de gang te gaan. Als we op museumbezoek gaan kunnen we wat we daar zien en meemaken weer aan een thema koppelen. Gelukkig zijn er veel mogelijkheden om naar musea te gaan, en wat een rijkdom hebben we hier in Leiden. De kinderen vinden het erg leuk om een persoonlijke rondleiding te krijgen, of aan een speurtocht mee te doen. Zeker als het samenhangt met het thema waar in de klas aan gewerkt wordt.'

Op de site staat dat jullie een KiVa-school zijn, wat betekent dat?

'KiVa is een Fins woord en het betekent leuk of fijn, en kinderen leren met dit programma hoe je het samen leuk kunt hebben. Het is ook een afkorting voor de Finse zin: op deze school wordt niet gepest. We streven ernaar om in iedere groep een fijne en positieve sfeer te creëren, de kracht van de kinderen te benadrukken, het groepsgevoel te bevorderen. Zo krijgen de kinderen het gevoel dat ze er zelf iets aan kunnen doen. We praten over pesten, sporen de kinderen aan hun mond erover open te doen als er iets is gebeurd. We betrekken ook de ouders bij de thema's van KiVa.'

Extra aandacht

'Op elke school zitten kinderen die extra aandacht nodig hebben.

Gelukkig hebben we kleine klassen zodat de leerkrachten die aandacht kunnen geven en tegelijk ook rekening met de anderen kunnen houden. We hebben een fijn team van jonge en ervaren, enthousiaste leerkrachten die zich graag verdiepen in het kind. Daarnaast hebben we een onderwijsassistent die kan bijspringen.'

Ouderparticipatie

'Het is ongelooflijk hoe betrokken de ouders zijn. Behalve voorlezen komen er ouders regelmatig gastlessen geven die passen binnen IPC. Ze helpen bij verkeer, uitstapjes, vieringen en nog veel meer. We beschikken over een eigen bibliotheek met een flinke voorraad kinder- en jeugdboeken. De uitleen wordt door vrijwilligers beheerd.'

Gezonde school

'We hebben een continuooster, dat betekent dat we vijf dagen per week van halfnegen tot twee uur lesgeven. De kinderen lunchen dus op school, en na schooltijd is er BSO in een aparte, gezellige ruimte, waar ze ook iets eten. De lunch moet gezond zijn, in overleg. Er zijn uiteraard vaak kinderen jarig en we vragen de ouders om geen zoetigheid mee te geven voor de traktatie. We ontvangen dankzij Europese subsidie drie keer per week EU-schoolfruit. Met een kleine extra bijdrage van de ouders kunnen we daar zelfs vijf dagen per week voor zorgen. De

lokale groenteboer brengt dozen vol fruit en knabbelgroente. Er kan ook ananas of een groente bij zitten waarvan sommige kinderen denken dat het niet lekker is, zoals rettich. Maar als ze andere kinderen het zien eten willen ze best proeven.'

Judo en daily mile

'Bewegen is erg belangrijk, ook om goed te kunnen leren. Gymnastiek wordt in een gymzaal aan de Lammenschansweg gegeven. Binnenkort wordt er een gymzaal dichterbij gebouwd, een klein eindje lopen hier vandaan. We beschikken ook over een vrij groot speellokaal, waar alle groepen een keer per week een uur judoles krijgen. Iets dat we erg belangrijk vinden, ook voor het sociale aspect. Drie keer per week gaan de kinderen in het park aan de overkant een kwartier hardlopen, dit heet de daily mile. We hebben twee pauzes waarin ze lekker op de speelplaats kunnen rennen en ravotten, met onze nieuwe speeltoestellen!'

Lockdownperiode door corona

'Vooral tijdens de tweede lockdown is er veel gebruik gemaakt van de noodopvang. Aan de gezinnen die dat nodig hadden hebben we Chromebooks meegegeven voor

online lessen, onder andere met het programma Snappet konden ze zelfstandig aan het werk. Gelukkig kunnen de kinderen nu weer gewoon naar school, we zorgen ervoor dat er geen groepen tegelijk door het gebouw lopen. We hebben een ruim gebouw en daardoor is hier in de school weinig voelbaar van de nieuwe protocollen. Voor de kinderen zijn de schooldagen gelukkig normaal gebleven. We zijn blij ze hier weer samen te zien.'

Wilt u meer weten over deze school?

Wees welkom om een kijkje te nemen en verder kennis te maken op onze website joppenszleiden.nl □

door Blide Duk

‘Als ik nu de Kruidvat of de Etos binnenloop voelt het als een lege huls. Ze verkopen aardolie met een geurtje,’ merkt Laura Vrijenhoef uit de Roomburgerlaan op. Ze maakt al jaren haar eigen schoonmaakmiddelen en cosmetica. ‘Dit past bij mij.’

‘Zeven jaar geleden installeerde ik een app voor cosmetica. Met rood, oranje en groen werd aangegeven hoe verantwoord een product is. Ik schrok me een hoedje. Ik kocht ook ecologisch en Weleda, toch was er veel oranje en rood in mijn keukenkastjes. Ik wilde weten wat daar dan in zat.’ De ingrediëntenlijsten hielpen niet erg. ‘Ik begreep ze niet. Dat maakte me nog meer vastberaden. Ik gebruikte de INCI-lijst [naamgevingssysteem cosmetica] en ontdekte dat het gros is gebaseerd op aardolie. Dat past niet bij mij en dat wil ik niet!’ Zo begon het.

Niks verspillen

‘Het internet bestond gelukkig al. Ik vond recepten en ingrediënten. Nu heb ik mijn eigen recepten. Een groot voordeel is dat ik zelf de ingrediënten uitzoek. Ik kies veel biologisch. En het lijkt misschien niet zo, want sommige ingrediënten zijn duur, maar uiteindelijk is het goedkoper. Zeep kun je maken van resten olie die je over hebt, bijvoorbeeld niet lekkere olijfolie. Je hoeft niks te verspillen. Zelf ben ik veganist, maar een keer heb ik reuzel bij de slager gehaald. Ik wilde weten wat dat was. Het werd heel mooie zeep. Je kunt dus ook het vet bewaren als je spekjes bakt: gebruikt vet levert iets donkerdere zeep, maar dat maakt niks uit.’

Je lijf kan zo veel zelf

Leuk en lief

‘Ik krijg steeds meer inzicht in wat ik kan maken – en dus niet hoeft te kopen. Wasmiddel en deo heb ik nooit meer gekocht. Ik heb nog nooit zo’n goede deodorant gehad! Laatst heb ik zelf een recept voor wax verzonnen voor mijn jas. Dat werkte perfect. Afwasmiddel kan ook heel goed. Het schuimt alleen niet en is dus anders dan mensen gewend zijn. Shampoo heb ik een jaar geprobeerd. Het voelde fijn, mijn haar was netjes en schoon. Ik had ook geen conditioner meer nodig. De natuurlijke talg maakte dat mijn haar van zichzelf volume had. Daar ben ik toch mee gestopt: mijn kapper weigert me te knippen als mijn haar niet met haar shampoo is gewassen.

Ik wilde niet na elke knipbeurt weer die vette fase door. En ik blijf graag bij mijn kapper. Ze is zo leuk en lief.’

Gekookte rijst

‘Je maakt cosmetica en schoonmaakmiddelen op basis van olie, water of een combinatie van de twee; een emulsie. En je hebt zeepbasis, maar dat is oorspronkelijk ook op basis van olie. Producten op basis van water gaan niet lang mee, vergelijk het met gekookte rijst: zo lang kun je het bewaren. De houdbaarheid van de producten met water kun je een beetje verlengen door vitamine E toe te voegen. Je kunt ook conserveermiddel kopen, bij mij past dat niet. Ik maak het

meeste op olie- en zeepbasis. Dat kun je lang bewaren. Recepten zijn best eenvoudig. Veel kan gewoon op gevoel, behalve zeep, dat luistert heel nauw, dat gaat op de milligram nauwkeurig. Het is wel heel belangrijk om alles heel goed schoon te maken, echt met alcohol of door uit te koken. Zeker niet met een theedoek even afdrogen.'

Natriumbicarbonaat

Bij het afmaken komt de grote variatie. 'Je kunt het kleuren met mooie rode klei of lavendelbloemetjes toevoegen. Met zand kun je scrubzeep maken en er zijn talloze etherische oliën voor de geur. Die gebruik ik in crème en lippenbalsem. Natriumbicarbonaat

heb ik ook echt ontdekt. Doe het in een potje met wat etherische olie, schudden en op de vochtig gemaakte vieze plek leggen, dat kan overal zijn: de autostoel, het tapijt. Daarna even stofzuigen en dan is het schoon, het ruikt lekker en de huisstofmijt en bacteriën zijn ook nog dood.'

Tijd

Laura werkt als life-coach bij geluksgeheimen.nl en als manager in de thuiszorg, ook heeft ze twee kinderen. Hoe maakt ze hier tijd voor? 'In het begin maakte ik wel elke week wat. Nu maak ik soms waar ik zin in heb, of als cadeautje. Het hoeft niet vaak nieuw. Deo maken kost een half uurtje. Daar doe ik wel een jaar mee.

Zeep maken kost wel veel tijd, als je dat niet wilt kun je ook Aleppo-zeep als basis gebruiken. De belangrijkste tijdsbesparing is dat ik inmiddels heb gemerkt dat we veel minder nodig hebben dan we denken. Je lijf kan zo veel zelf. Ik gebruik bijvoorbeeld geen doucheschuim meer. Je hebt niks anders nodig dan water. En ik douche koud. Mijn huid droogt daardoor niet meer uit, dus crème hoeft ook niet. En wat ik maak is goed voor me. Ik maak heel goede lippenstift. De kleur is vol, en het is ook heel goed voor mijn lippen.'

App

En welke kleuren geeft de app nu aan voor de flessen en potten in Laura's keukenkastjes? 'Ik kijk bijna nooit meer. Verreweg het meeste heb ik zelf gemaakt. Daarvan weet ik precies wat er in zit. Ik heb geen app meer nodig.'

Super deo

Recept voor Laura's favoriete deodorant

- 40 gr vloeibare olie
- 8 gr sheabutter
- 8 gr bijenwas of 5 gr candellilawas
- 60 gr natriumbicarbonaat
- Eventueel circa 20 druppels etherische olie naar keuze

De vloeibare olie, sheabutter en was au bain-marie opwarmen tot alles is gesmolten, van het vuur afhalen, er natriumbicarbonaat door roeren. Let op: de temperatuur daalt nu snel, waardoor de olie stolt. Etherische olie erdoor roeren, af laten koelen, klaar!

Als olie gebruikt Laura meestal een mix, bijvoorbeeld tarwekiem en avocado. Gewoon zonnebloem- of olijfolie kan ook.

De sleedoorn, een boom voor de toekomst

DE GROND IS ZACHT VAN
LENTE. DOOR DE BOOMEN
WEEFT ZICH EEN WAAS
VAN GROEN, EN MENSCHEN
KOMEN
WANDELEN LANGS DE VIJVERS
IN HET GRAS.
MARTINUS NIJHOFF
(1894–1953) IN 'HET LICHT'

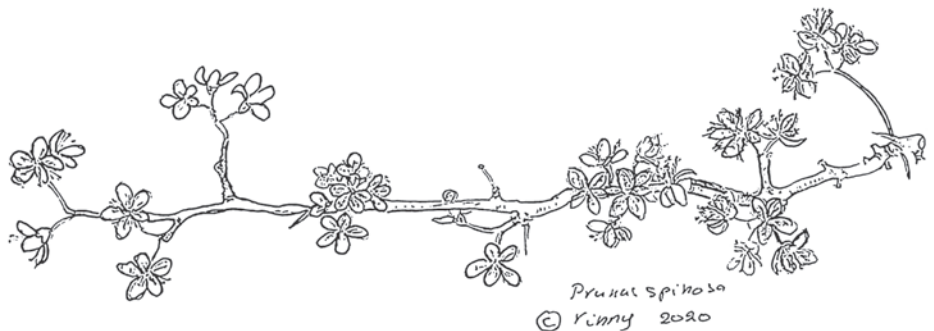
¹Gebruikt is: B.Maes, 2006. *Inheemse bomen en struiken in Nederland en Vlaanderen* - Uitgeverij Boom.

door Rinny E. Kooi

Als ik in het voorjaar vanaf de Hazewinkelstraat het Roomburgerpark in wandel geniet ik van die omgeving. Het is alsof Nijhoff het eerste wandelpad in het park beschrijft. Ook hier kan een groene waas aanwezig zijn, veroorzaakt door uitbottende groen, onder andere door sleedoorns.

De zaden ervan zijn waarschijnlijk hier door vogels gebracht. Van aanplant is dan geen sprake. Meestal denkt men bij sleedoorns aan struiken die te vaak en te snel worden gesnoeid. Als men dat niet

doet groeien ze uit tot mooie kleine boompjes die wel zeven meter hoog kunnen worden. De sleedoorns op deze plek zijn waarschijnlijk deels met rust gelaten. Daarmee is deze omgeving een prachtig stukje natuur in onze wijk.

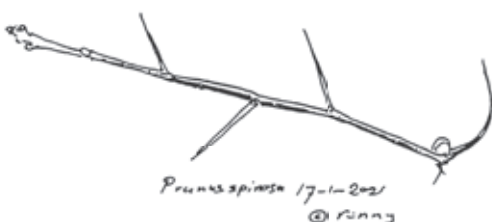
Prehistorie

Als er één boom gerekend kan worden tot de inheemse bomen dan is het wel de sleedoorn! Na de ijstijden, tijdens het holoceen, verscheen de sleedoorn in ons land. Niet in de omgeving van Leiden, want dat was toen nog een wadden, slik en veengebied. In de loop der eeuwen is onze omgeving natuurlijk sterk veranderd en werd hij ook geschikt voor de sleedoorn, *Prunus spinosa* L. Waarschijnlijk werden ze gedurende de vroegste tijd van bewoning veelvuldig voor menselijke consumptie gebruikt. Het grote aantal verkoolde pitten wijst op het één of andere gebruik. Het is zelfs goed mogelijk dat al in de prehistorie sleedoorn-

hagen, wellicht gemengd met andere doornstruiken, als heggen werden gebruikt. De sleedoorn verspreidde zich toen op grote schaal want de emeritus hoogleraar Corrie Bakels schreef mij dat zij in haar archeologisch onderzoek na de hazelaar (*Corylus avellana*) de sleedoorn het vaakst heeft gevonden.

Stekelige naam

Prunus spinosa L. is zijn wetenschappelijke naam. *Prunus* is een oude Latijnse naam voor pruimenboom. De boom is heel stekelig. Op het kale hout zijn duidelijk 7 cm lange stekels te zien. Doorns zijn eigenlijk zijtakjes die niet zijn uitgroeid maar doorn geworden. De stekelheid komt terug in zijn wetenschappelijke soortnaam. *Spinosa* is afgeleid van *spinōsu* en vervolgens van het Latijnse *spinōsa*. Spina betekent doorn, stekel, gedoorn, gestekeld. Het Latijnse *spinosa* heeft een link met de Griekse soortnaam *Girkes ononis*. Dat is een oude naam voor

een stekelige plant waarvan de jonge scheuten als salade gegeten werden, ondanks het feit dat er mogelijk blauwzuur in zat. Een beetje blauwzuur zit ook in amandelen. *Onos* betekent ezel. Sommige dieren (ezels vermoed ik) aten graag deze gedoornde stekelige planten of wreven zich er langs als zij last van jeuk hadden. De diepblauwe vruchten (pruimpjes) zijn hard en wrang ('slee' = de tanden stroef makend). De sleedoorn wordt ook wel sleepruim genoemd. Vaak wordt hij ook kattendoorn genoemd, omdat de scherpe doorns met de nagels van een kat werden vergeleken.

Stekelige boom

De stekels zijn soms scherper dan die van een roos! Dat de twijgen gestekeld zijn heb ik vaak gevoeld! Mensen verschillen in hun waardering voor dit prikkelige sleedoorngegewas. Sleedoorn-groepen bieden bescherming aan allerlei weideplanten die elders worden afgegraasd en onder sleedoorns kunnen kiemen uitgroeien. In streken met een leemhoudende bodem groeit hij in de heggen rond oude boerderijen. Een interessante vermelding is te vinden in een reglement over de houtverkoop uit 1580 over het Nederrijkswald, de stuwwal rond Berg en Dal bij Nijmegen. De koper moest een aantal soorten laten

staan, onder andere de sleedoorn! Niet alle boeren houden van de sleedoorn, want ze hebben er problemen mee bij het ploegen van braakliggende grond. Ook het scheuren van weilanden is moeilijk, omdat deze plant een heel taai wortelstelsel bezit. Vanwege de scherpe doorns eten zelfs schapen geen sleedoorn; daarom heet deze soort in Zeeland schapendoorn.

Waardevolle soort

Maart en april zijn de maanden waarin de sleedoorn bloeit met kleine bloemetjes. In die maanden wordt hij al bezocht door insecten zoals de honingbij om hem te bevruchten. Als de bloemetjes zijn uitgebloeid en er een zuchtje wind door de sleedoorns gaat is het alsof het sneeuwt. Veel kleine bloemblaadjes dwarrelen dan door de lucht! De sleedoorn is een roosachtige. De bladeren, pitten en bast zijn giftig. De bloemetjes bevatten een vruchtbeginsel en hebben wel 20 meeldraden. De 'bessen' van de sleedoorn zijn klein, 0,6-1,8 cm groot. In werkelijkheid zijn het pruimpjes met een ronde ruwe pit. Ze hebben een kort steeltje. Het steeltje van de bloem is kort, 5-8 mm en daarom is ook het steeltje van het pruimpje kort. De pruimpjes van de sleedoorn rijpen pas in de herfst. Ze zijn heel zuur. Pas na nachtvorst zijn ze te eten, maar de liefhebber doet er beter aan ze voor jam te gebruiken!

Sleedoornstruweel heeft een grote natuurwaarde. Het biedt voedsel en bescherming aan vogels en zorgt ook voor een veilige broedplaats. Die vogels helpen de sleedoorn met zijn verspreiding. Zij eten van de pruimpjes, poepen het ergens uit, de pitten (zaden) kiemen en zo komen er nieuwe sleedoorns. Bijen, zweefvliegen, dagvlinders als gehakkelde aurelia, koolwitjes, blauwtjes, de dagpauwoog en de sleedoornpage enz. halen honing bij de sleedoorn. Rupsen van de sleedoornpage (*Thecla betulae*) eten de bladeren van de sleedoorn en ook van enkele andere *Prunus*-soorten. Helaas komt de zeldzame sleedoornpage, een Rode-lijst-soort, niet voor in het Roomburgerpark, maar wel in Overijssel, Drenthe, op de Veluwe, de Utrechtse Heuvelrug, Noord-Brabant, Overijssel en Zuid-Holland.

Tijdens mijn promotie-onderzoek werkte ik met een stippelmotsoort, *Yponomeuta padella* L. 1758, waarvan de rupsen de bladeren van deze plant eten. Die rupsen produceren spinsel en overal waar zij naartoe kruipen laten zij een spinseldraad achter. Als er veel rupsen in een sleedoorn zitten kunnen ze alle bladeren opeten en de sleedoorn volledig met spinsel inpakken. Dat is niet erg. De rupsen zijn actief voor de langste dag, daarna loopt de sleedoorn wel weer uit!

Boom voor de toekomst

De sleedoorn is vrijwel overal in Nederland te vinden. In heel Europa behalve het hoge noorden wordt hij aangetroffen. Bovendien ook in Zuidwest-Azië en Noord-Afrika. Dit duidt er op dat hij heel goed tegen een opwarmend Nederland kan en dus echt toekomstbestendig is. Sinds 1950 wordt hij zelfs al vaker in ons land aangetroffen. Hij groeit niet in veen en op zandgrond.

We zien hem niet in de duinen en ook niet op de Waddeneilanden. Om de sleedoorn te bekijken hoeven we niet naar bijvoorbeeld Meijndel te gaan, maar kunnen we in onze eigen wijk, het Roomburgerpark, terecht. Daar groeit hij hopelijk nog vele jaren! □

door Chris van Voordenen

Afgelopen december heeft het bestuur van de wijkvereniging een digitale enquête uitgezet onder de leden en wijkbewoners. Daar is een hoge respons op geweest: maar liefst 256 wijkbewoners hebben hierop gereageerd, waarvan 248 respondenten lid zijn van de vereniging.

Uitkomsten enquête wijkvereniging: hoge respons en heldere bevindingen

Het bestuur is heel blij met dit grote aantal reacties en wil allereerst iedereen bedanken voor hun medewerking. Uw mening doet ertoe en we zullen de uitkomsten dan ook zorgvuldig opvolgen. Bovendien geeft deze hoge respons aan dat de vereniging leeft in de wijk!

Respondenten

Als we kijken naar de verdeling van de respondenten, dan valt op dat het grote merendeel tussen de 40 en 80 jaar oud is. Slechts 14 respondenten zijn jonger dan 40 en maar liefst 23 zijn ouder dan 80, waarvan zelfs 3 ouder dan 90!

Ook blijkt uit de cijfers dat de meeste mensen lang in de wijk wonen. De meerderheid is hier tussen 1980 en

2010 komen wonen. Toch is er ook ruime instroom, want 19% is hier in de afgelopen 10 jaar komen wonen.

Bevindingen

Er is een rijke opbrengst aan data en inzichten opgehaald over onderwerpen zoals onze activiteiten, communicatiemiddelen, gewenste taken van de wijkvereniging, belangrijke thema's in de wijk etcetera. Het gaat te ver om hier alle uitkomsten en cijfers weer te geven, dus hierbij de belangrijkste bevindingen op een rij:

■ De activiteiten van de wijkvereniging zijn in het algemeen goed bekend en worden gewaardeerd. Wel zijn er nuances tussen de verschillende activiteiten te signaleren.

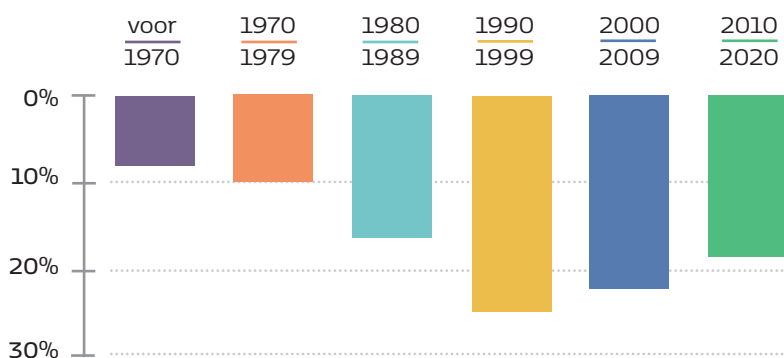
De organisatie van Koningsdag springt er bijvoorbeeld bovenuit, terwijl het Profburg-voetbaltoernooi voor de jeugd wat lager scoort.

■ Ook de belangrijkste communicatiekanalen van de vereniging zijn goed bekend, met name de Wijkkrant en de website. Flyers en poster zijn minder bekend en minder gewaardeerd. Deze worden ook alleen ingezet om evenementen te promoten. De Wijkkrant steekt er met kop en schouders bovenuit qua waardering en is echt een juweeltje van de vereniging! Ook zijn er nuttige tips voor artikelen en opzet van de Wijkkrant gegeven. Zo zou de krant meer aandacht kunnen besteden aan de jongeren in onze wijk.

■ De uitleen van materialen is niet bij iedereen bekend, maar wordt wel gewaardeerd en gezien als degelijk. Er zijn goede suggesties gedaan voor de

Vanaf wanneer woont u in de wijk?

Beantwoord: 258 - Overgeslagen: 2

uitbreiding van de materialen, zoals LED-feestverlichting voor straat-activiteiten.

■ Uit de diverse vragen over duurzaamheid en ouderencontact komt naar voren dat veel van de respondenten dit belangrijke thema's vinden. Dat de wijkvereniging en wijkbewoners zich hiervoor inzetten wordt als positief gezien. Er wordt gesuggereerd om een collectieve actie met betrekking tot duurzaamheid op te zetten. Ook komt naar voren dat er behoefte is aan een buurthuis of ontmoetingsplek voor ouderen.

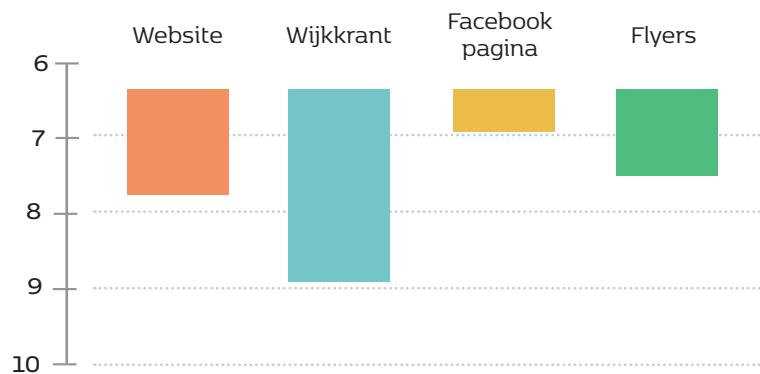
■ Het belangrijkste onderwerp dat onder de wijkbewoners speelt is zonder twijfel het inrichtingsplan van Roomburgerpark. Dit komt breed terug in de reacties, zowel van voorals van tegenstanders van het plan. Verder worden als belangrijke onderwerpen onder andere het verkeer in de wijk, wonen, eenzaamheid onder ouderen en sociaal contact en cohesie in de wijk genoemd.

■ Ook komt in de enquête naar voren dat we als vereniging meer kunnen doen voor de jongeren in onze wijk. Bijvoorbeeld door iemand in het bestuur verantwoordelijk te maken voor jongerenzaken.

■ Het takenpakket en de inzet van

Hoe waardeert u de communicatiemiddelen?

Beantwoord: 201- Overgslagen: 5

de vereniging en het bestuur worden goed bevonden. Een groot gedeelte van de respondenten benoemt dat de combinatie van taken gericht op sociale cohesie in de wijk, belangenbehartiging en het organiseren van activiteiten de juiste zijn. Bovendien wordt de inzet van het bestuur positief beoordeeld in veel van de reacties.

■ Ten slotte: maar liefst 37 respondenten hebben aangegeven in contact te willen komen met de wijkvereniging of vrijwilliger te willen worden. Daar zijn we als bestuur heel blij mee en de desbetreffende personen zijn in de afgelopen periode benaderd.

Opvolging

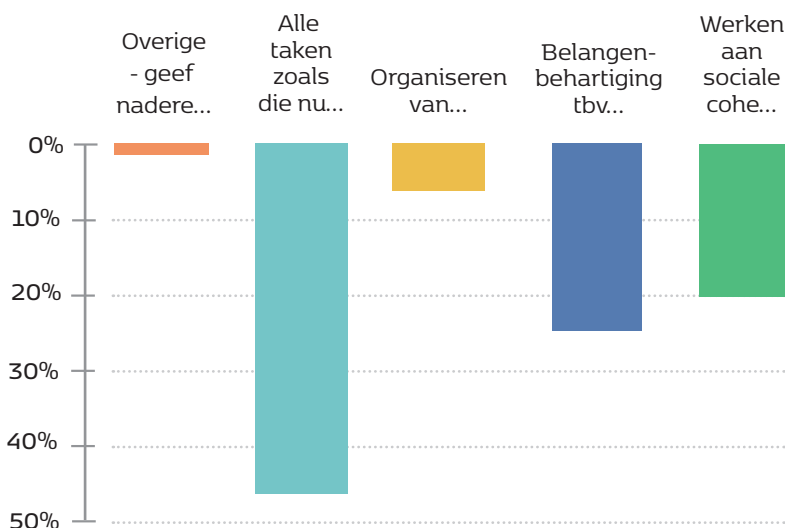
Als bestuur van de wijkvereniging nemen we de informatie en de uitkomsten van de enquête heel serieus. We zullen de bevindingen zorgvuldig en actief opvolgen. De uitkomsten hebben we uitvoerig besproken; een deel ervan willen we terug laten komen in het jaarplan 2021, zoals meer aandacht voor de jeugd in de wijk. Sommige punten kunnen we snel uitvoeren, zoals de uitbreiding van het uit te lenen materiaal. Andere onderwerpen zullen meer tijd kosten om goed vorm te geven. Ook zullen we actief schakelen met de redactie van de Wijkkrant, Ouderencontact en de Werkgroep Duurzaamheid om de uitkomsten te delen en samen in te vullen. Hopelijk levert het contact met de nieuwe respondenten nog meer inzichten en nieuwe, actieve vrijwilligers voor de vereniging op!

Tot slot

We willen nogmaals iedereen bedanken voor zijn of haar tijd om de enquête in te vullen en met inhoudelijke reacties en suggesties te komen. Mocht u alsnog vragen of opmerkingen hebben over de wijkvereniging naar aanleiding van de enquête of in het algemeen, neem dan gerust contact met ons op!

Wat vindt u de belangrijkste taak van de wijkvereniging?

Beantwoord: 257 - Overgslagen: 3

Alle Kastelen in de wijk

KOM

JE OOK NAAR 'T KASTEEL

Buitenschoolse Opvang en Gastouderbureau

ALLE LOKATIES MET **GROTE BUITENRUIMTES**

071 - 566 12 76
www.tkasteel.nl

Kindertfysiotherapie Professorenwijk

Voor zuigelingen, peuters en schoolgaande jeugd met motorische problemen en aandoeningen.

Een afwijkende ontwikkeling kan belemmerend werken op de motorische en/of sociale ontwikkeling van het kind.

Kijk voor meer informatie op onze website.

Franchimontlaan 45
2313RX Leiden

Tel: 071-8884113

of maak een afspraak
op **www.kftleiden.nl**

Goed slapen is heel belangrijk

juist in deze tijden

door Monica Wigman

Astrid van der Zwan woont al zo'n 24 jaar met veel plezier op de Van der Waalsstraat. 'Als ik vanaf station Lammenschans naar huis loop en ik sla de Hugo de Vriesstraat in, dan overvalt me altijd zo'n fijn gevoel 'hè, ik ben thuis!'

Zorg en slaap

Al jarenlang werkt Astrid in de zorg, als manager geïntegreerde eerstelijns zorg. Naast haar reguliere baan heeft ze in 2007 het Centrum Beter Slapen opgezet. 'Ik help mensen die om wat voor reden dan ook moeite hebben met inslapen of doorslapen.' Zelf had Astrid ooit slaapproblemen, deed daar van alles aan, volgde onder meer een speciale training en nu is het slapen voor haar geen probleem meer. Jaren later besloot ze haar eigen ervaring met slaapproblemen te combineren met haar achtergrond als gezondheidsvoorlichtingskundige en die van coach en trainer. Ze startte met de begeleiding van mensen met slaapproblemen.

Vicieuze cirkel

'Wat bij veel mensen gebeurt, is dat ze in een vicieuze cirkel terecht komen. Ze zijn slecht gaan slapen om een of andere reden. Vervolgens maken ze zich druk dat ze niet kunnen slapen, gaan piekeren, waardoor het slapen nog slechter gaat. Ze krijgen lichamelijke klachten en ze gaan hun gedrag veranderen: laat naar bed, niet meer weg in de avond, slaappmiddelen slikken. Alles vanuit de gedachte: 'anders slaap ik straks niet'. Zo wordt het een vicieuze cirkel waar ze lastig uitkomen.'

Ontspanning

Astrid helpt haar klanten – oud en jong, man en vrouw – door ze vertrouwen te geven en te helpen om weer de veiligheid te vinden die nodig is om in te slapen. 'Ik merk dat meer mensen problemen met slapen krijgen door corona. Laatst heb ik een 91-jarige vrouw geholpen. Haar man is overleden, ze heeft geen kinderen en is veel alleen nu. Ze voelde zich heel eenzaam. Toen is ze gaan

piekeren. Ik heb haar geholpen met ontspanningsoefeningen en tot mijn verbazing heeft ze die heel goed opgevolgd. Ze geeft aan dat ze nu veel beter slaapt.'

Zacht en rond

Een andere klant sliep slecht omdat ze heel kritisch op zichzelf was. 'Die piekerde de hele nacht over wat ze niet goed had gedaan, wat er daardoor allemaal mis ging en hoe ze dat moest gaan oplossen. Zulke gedachten maken je gespannen, strak. En slaap is zacht en rond. Het is fijn om te merken dat je zo iemand kan helpen om zo'n gedachtepatroon te doorbreken en te ontspannen.'

Vier sessies

De praktijk wijst uit dat vier sessies van vijf kwartier nodig en ook voldoende zijn om mensen te helpen. 'Er zijn ongelooflijk veel mensen die slecht slapen en het is jammer dat ze geen hulp inschakelen. Dat ze zichzelf dat niet gunnen. Slaap is zo ontzettend belangrijk voor de kwaliteit van je leven. Het heeft invloed op heel veel aspecten.' Astrid doet de consulten nog steeds vanuit huis: 'Op 1,5 m afstand gaat dat prima.' Sinds 1 januari is ze ondertussen ook op zoek naar een nieuwe baan. 'Ik wil graag iets betekenen voor anderen en daarom werk ik zo graag in de zorg. Ik wil verschil kunnen maken.'

Thuis

Op haar rijtje in de Van der Waalsstraat heeft ze ooit een jaarlijkse borrel geïnitieerd die nu al jaren een traditie is. 'Het is zo leuk, dit rijtje van zes huizen heeft het goed en gezellig samen. Je hebt hulp dichtbij als het nodig is. En gezelligheid. In de wijk voel ik me thuis omdat ik merk dat hier mensen wonen die heel bewust in het leven staan. Dat past mij goed.' □

Spullen

met een verhaal

Tine Labruyere werkte jarenlang als leerkracht op de St. Josephschool. Anderhalf jaar geleden gooide ze het roer om en startte haar eigen bedrijf in interieuradvies. Hoe Juf Tine transformeerde tot 'Terpentine'.

Op deze regenachtige middag hangt er een fijne sfeer in de woonkamer van Tine Labruyere. Er branden op verschillende plekken kaarsen en de spullen lijken precies de goede plek te hebben. Uit alles blijkt dat er aandacht besteed is aan het interieur. Tine vertelt meteen over de opvallende kast die vol staat met fotolijsten en persoonlijke hebbedingetjes. 'Deze kast is

oorspronkelijk van de Deense meubelontwerper Poul Caduvius en komt uit de familie van mijn man. Ik heb er een en ander aan vertimmerd en de kast een matte tint gegeven. Een beetje in vintage-stijl. Dit zal de ontwerper vast niet leuk vinden, maar hier is het echt een eye-catcher!' zegt ze lachend.

Marktplaats

Tine houdt van oude spullen. Al sinds jaar en dag struint ze graag Marktplaats af op zoek naar meubilair; ze speurt naar advertenties van mooie kasten, tafels en stoelen die ze vervolgens een tweede leven wil geven. 'Het grappige is dat ik ook ons huidige huis via Marktplaats heb gevonden. Er woonde een oude dame en haar zoon had het huis online te koop aangeboden. Na wat heen en weer e-mailen hebben we het huis uiteindelijk gekocht. Er volgde een grootschalige verbouwing, want de woning was echt in erbarmelijke staat. Een badkamer was er niet, de vorige bewoonster waste zich in een tobbe in de bijkeuken. We hebben toen alles verbouwd hier in huis.'

Juf

Tine komt oorspronkelijk uit Oegstgeest, waar ze ook de Pabo heeft gedaan. Sinds 2006 woont ze met haar man en inmiddels drie kinderen in de Stieltjesstraat. 'Het is echt een fijne straat met veel gezinnen in dezelfde levensfase. Eens in de twee jaar organiseren we een straatfeest en er wordt hier veel gezellig met elkaar gekletst op straat. Hierdoor hebben we veel mensen leren kennen en zijn er hechte vriendschappen ontstaan,

ook met stellen die intussen alweer verhuisd zijn.' Wie niet in de buurt van de Stieltjesstraat woont, kent haar mogelijk als 'juf Tine' van de St. Josephschool. Jarenlang stond ze er voor de klas. 'Ik had het daar erg naar mijn zin, met zoveel leuke collega's. Kijken naar de kinderen in je klas, naar hun achtergrond en hun behoeftes – en daar goed op inspelen. Dat vind ik enorm leuk.'

Keuze

'Al tijdens mijn periode op school hielp ik af en toe mensen met hun interieur. Ik heb geprobeerd om freelance interieuroopdrachten naast mijn werk op school te doen, maar dat werkte niet goed. Dus heb ik anderhalf jaar geleden de keuze gemaakt om het roer om te gooien: mijn bedrijf 'Terpentine' was een feit. Ik ben verschillende opleidingen en trainingen gaan volgen op het gebied van interieur. Daarnaast heb ik geïnvesteerd in boeken en stalen van stoffen. Daarmee kan ik klanten beter laten zien wat de mogelijkheden zijn. Dan krijgen mensen er echt een gevoel bij.'

Vertrouwen

'Net als in het onderwijs, is ook in dit werk communicatie super belangrijk. Wat willen mensen met hun huis? Wat betekenen dingen voor hen? Oprechte interesse en goed doorvragen, dat is cruciaal. Mensen zitten vaak al langere tijd 'vast' in hetzelfde interieur. De boel dan ineens 'omgooien', vinden ze dan vaak behoorlijk spannend. Dat begrijp ik ook wel, want je interieur – hoe oud ook – voelt ergens ook vertrouwd. Als ik hen dan laat zien hoe ze ook met kleine veranderingen

De Joseph- school tijdens de lockdown

al een groot effect kunnen bereiken, dan geeft dat mensen vertrouwen. Bijvoorbeeld hoe zwarte accenten een ruimte iets stoers geven. Of wat licht doet met kleurnuances in wit op een muur. Vaak durven ze daarna meer aan te passen, stap voor stap. Daar word ik heel enthousiast van!

Pronkstuk

Ook nu zoekt Tine nog steeds naar mooie, oude spullen. Geen rommel, maar spullen met een verhaal. 'Mensen hebben vaak geen idee hoeveel pronkstukken ze eigenlijk in huis hebben. Bij een ontwerp neem ik graag iets persoonlijks van mensen als basis voor kleuren of stijl. Niks heerlijker dan grasduinen en dan iets bijzonders tegenkomen wat dan vervolgens een prominente plek krijgt in huis. Soms in dezelfde staat en soms met een twist, zoals bij mijn eigen wandkast. Laatst was ik bij een stel met een prachtig nieuw huis, maar met nog weinig aankleding of persoonlijke items. In de gang stond een enorm gaaf schilderij, klaar om afgevoerd te worden naar boven. Zo zonde, want het kunstwerk had echt prachtige kleuren. Hier heb ik vervolgens tinten uitgehaald en toegepast in hun interieur. En het schilderij? Dat hangt nu te schitteren in de woonkamer.' www.terpentine.nl

door Maaike Botden

Alle voorbereidingen voor een mooie viering in de kerk waren al getroffen. De kerstinkopen voor het kerstdiner waren gedaan, traditiegetrouw op de donderdag voor de kerstvakantie. De aankondiging van een tweede lockdown gooide roet in het eten; de scholen moesten helaas weer dicht. In allerijl werd dinsdag nog een kerstontbijt in elkaar gezet door enkele flexibele ouders. Zo werd er toch nog een beetje kerst gevierd. Werd er bij de aankondiging van de eerste sluiting van de school nog matig enthousiast gereageerd door de kinderen, nu zag je toch met name bedroefde en teleurgestelde gezichten. Op vrijdag werden alle spullen opgehaald om maar liefst zes weken thuis te werken. Directrice Monica stond klaar om de kinderen te verrassen met een oliebol, maar daarna moest iedereen weer snel naar huis. Het thuiswerken zorgde voor flexibiliteit en creativiteit bij de leerkrachten. Om het online lesgeven nog een beetje leuk te houden voor de kinderen werd er van alles uit de kast gehaald. Zo beweerde een juf uit groep 3 dat ze op de maan was beland, iedere keer weer met een ander voertuig, speelden de kinderen uit de groepen 4 het befaamde spel uit de jaren 80 'Ren je Rot' en hadden de leerkrachten uit groep 8 een heuse speur- en fototocht door Leiden georganiseerd.

Zo weten de kinderen nu bijvoorbeeld wie 'Goeie Mie' was en weten ze alles over de kruitramp uit 1807. In navolging van het bekende tv-programma 'the Masked Singer' toonden de leerkrachten hun creativiteit bij 'the Masked Reader'. Hierbij werd een verhaal voorgelezen in het Engels, waarbij de leerkrachten vermomd waren en de kinderen moesten raden wie de leerkracht was. Hier werd door de hele school enthousiast aan meegedaan en er waren mooie prijzen te verdienen. Gelukkig is het thuiswerken voorbij en zitten alle kinderen weer in de klassen, met de nodige coronamaatregelen, zoals het dragen van mondkapjes in de gangen bij de groepen 7 en 8. Maar alles lijkt weer redelijk normaal te zijn op school. Voor de groepen 8 zijn er nog enkele spannende momenten: Zou het schoolkamp dit jaar wel doorgaan? Kunnen de ouders komen kijken naar de afscheidsmusical of gaan we het filmen? Het is allemaal erg onzeker nog, maar ik weet zeker dat we ook hiervoor weer een creatieve oplossing gaan bedenken! En dan maar weer snel terug naar hoe het een jaar geleden was. □

door Johan Stijnen, leerkracht groep 8, St. Josephschool

foto's Rob Oudshoorn

Mini biebs

Adressen minibiebs:

27

Cobetstraat 1A
.....

De Gijselaarstraat 6
.....

Franchimontlaan 20
.....

Speeltuin 't Kasteel
(Jongerenbieb)
.....

Thorbeckestraat 21
.....

Van Bemmelenstraat ca 34
.....

Zoeterwoudsesingel 91
.....

Melchior Treublaan 38
.....

door Johan Copier

Het verdwenen muurgedicht

Samen met mijn makelaar sta ik op het balkon van een te bezichtigen appartement. Vanaf vierhoog kijken we om ons heen, voor ons een trapveldje met twee kleine eenzame doelpaaltjes, links op een paar meter afstand een rijtje eengezinswoningen uit het begin van de 19e eeuw. Het aanpalende buurhuis heeft aan de zijkant een donkergrijze wand, in het cement is het muurgedicht *Aku (Ik)* gekalligrafeerd. Verwerking heeft de schildering inmiddels flink aangetast, het is er alleen maar mooier van geworden.

Ik had de makelaar nog helemaal niet over het gedicht gehoord. Deze beroepsgroep is altijd tuk op 'prachtige originele details', maar als het om poëzie gaat geeft ze blijkbaar niet thuis. Niet voor niets schiep Multatuli zijn Batavus Droogstoppel om de bekrompen blik van de Nederlandse makelaar aan de kaak te stellen.

De moeizame relatie met ons koloniale verleden werd weer eens duidelijk toen Thierry Baudet sprak over de teloorgang van de grootste en mooiste beschaving, een beschaving die alle uithoeken van de wereld bestreek en wij Nederlanders maakten deel uit van deze bescha-

vingsfamilie. Het leek warempel wel alsof we dominee Wawelaar aan het woord hoorden: 'De schepen van Nederland bevaren de grote wateren en brengen beschaving, godsdienst, Christendom, aan den verdoelden Javaan.' Die Javaan had, samen met andere Indonesiërs, waarschijnlijk meer het beeld van een roofstaat aan de Noordzee, een koloniale macht die hun land exploiteerde en er niet voor terug schrok om mensen die in opstand kwamen tegen de koloniale grootmacht met militair geweld te bestrijden.

Ik wees de makelaar op het gedicht. 'Ik denk dat het Maleis is', zei hij. Chairil Anwar (1922-1949) schreef het gedicht in 1943 niet in het Maleis, maar in de taal van de onafhankelijkheidsstrijders: het Indonesisch. Hij schreef over 'ik' die als eenling zijn eigen weg kiest, ook

als dat een weg van strijd en confrontatie is. Zijn dichterlijke ambitie was woorden te zoeken die als röntgenstralen doordringen tot het wit van de botten. Het individualisme (Anwar praktiseerde dat als poëte maudit ook in zijn eigen leven, naast zijn liefde voor de poëzie laafde hij zich aan opium en prostituees) dat uit het gedicht spreekt werd in de tijd van de Japanse bezetting niet erg op prijs gesteld, veel van zijn gedichten kwamen niet door de censuur, te individualistisch, te getormenteerd, te westers. Dat gold aanvankelijk ook voor *Aku*. Onder een andere titel *Semangt* (Geestdrift) kwam het wel door de censuur, waarschijnlijk vanwege de strijdlust en onverzettelijkheid die eruit spreekt.

Sinds 1992 is de stichting Tegen-Beeld actief om gedichten en

Of de moeizame verhouding met ons koloniale verleden

formules aan te brengen op Leidse gevels. Aku is geschilderd door kalligraaf Jan-Willem Bruins die uit de hand twee of drie regels per dag schildert, afhankelijk van de muur: 'Sommige stukken zijn glad als marmer, elders is de steen aan het vergruizen of zijn er kuiltjes waar de verf in kan lopen. Je praat de hele dag tegen de muur, om te zeggen dat ie moet meewerken.' Voor dit gedicht is het beeld een gordijn van bamboestokken gekozen, als ware het tralies. Althans, zo lijkt het op het eerste gezicht.

Na de capitulatie van Japan arriveerden de Britten met in hun kielzog een handjevol Nederlandse bestuurders. Het moment voor de nationalistenvan de jongeren bewust te maken van het doorgaan van de strijd. Er kwam een iconisch affiche Boeng, ajo boeng ('Kom op, gast!') met een kwade jongeman die de ketens verbrak en een rood-witte vlag aan een bamboestok omhoog hield. De slagzin Boeng, ajo boeng was van Anwar, hij kende de woorden van zijn bordeelbezoek in Jakarta, zo probeerden prostituees de aandacht van hun klanten te trekken.

Bamboe oogt als een lieflijk gewas met ruisende bladeren, het groeit, zeker in de tropen, supersnel en heeft bijzondere eigenschappen: waterdicht, elastisch en tegelijkertijd sterk. Geschikt om muziek mee te maken, water te vervoeren, huizen te bouwen. En ook om er een wapen mee te maken. De jonge verzetsstrijders hadden niets dan hun strijdlust, zij maakten van het bamboe speren met geharde punten, in de man-tot-mangevechten bleken

het ongemeen dodelijke wapens. De bamboesperen groeiden uit tot het symbool van de strijd van de jongeren tegen de bezetters, de bambu runcing als logo van de revolutie.

De Proklamasi van een onafhankelijk Indonesië, meteen na de capitulatie van Japan, was het begin van een dekolonisatiestrijd waarbij Nederland als trouw adept van Von Clausewitz ('oorlog is een voortzetting van de politiek met andere middelen') onderhandelingen met oorlog afwisselde. Onder druk van Amerika en Australië werd Nederland gedwongen de koloniale oorlog te stoppen en de republiek Indonesië te erkennen. In 1949 was de onafhankelijkheid een feit.

In datzelfde jaar overleed Chairil Anwar, 26 jaar oud. Na zijn dood is Aku het embleem geworden van de strijd voor onafhankelijkheid. In de geschiedenis leeft hij voort als grootste dichter van Indonesië.

Het gedicht was in 1995 goed zichtbaar vanaf de Burggravenlaan. In 2000 werd er echter pal naast 'Anwars muur' een klein appartementencomplex gebouwd waardoor het gedicht vanaf de openbare weg nauwelijks meer zichtbaar is. Onbedoeld misschien wel de beste verbeelding voor de schaamte over de gruwelijke aspecten van ons koloniale verleden. □

AKU

*Kalau sampai waktuku
'Ku mau tak seorang 'kan merayu
Tidak juga kau*

Tak perlu sedu sedan itu

*Aku ini binatang jalang
Dari kumpulannya terbuang*

*Biar peluru menembus kulitku
Aku tetap meradang menerjang*

*Luka dan bisa kubawa berlari
Berlari
Hingga hilang pedih peri*

Dan aku akan lebih tidak perduli

Aku mau hidup seribu tahun lagi

Chairil Anwar (1943)

IK

*Als mijn tijd gekomen is
wil ik van niemand rouw
Ook niet van jou*

Niks geen gesnik en gesnotter

*Ik ben een eenling geworden
Uitgestoten uit de horde*

*Laat kogels mijn huid doorboren
Ik blijf tekeergaan en schoppen*

*Wonden en gif voer ik mee
op mijn vlucht
Vlucht*

*Tot de schrijnende pijn zal
verdwijnen*

En ik zal er nog minder om geven

Ik wil nog duizend jaar leven

Vertaling: A. Teeuw

Schilder- en Onderhoudsbedrijf
Ron Chaudron
 Met aandacht voor het ambacht

- **Binnen- en buitenschilderwerk**
- **Wand- en plafondafwerking**
- **Houtrotreparatie**
- **Periodiek onderhoud**
- **Fijn timmerwerk**

Kanaalstraat 34
 2313 NS Leiden
 Tel.: 06 - 242 016 56
 rchaudron@hetnet.nl

Fysiotherapie?

In Leiden al ruim 40 jaar specialist in beweging van het menselijk lichaam.

- ervaren therapeuten
- persoonlijke aandacht
- direct geholpen

Perzikweg 9a, 2321 DG Leiden
071-5124788 - www.fysiotherapievaardersalm.nl

Betaalde hulpverlener gezocht!

(loondienst of ZZP)

Mijn naam is Heike. Ik ben begin vijftig en woon met veel plezier zelfstandig in de Tuinstadwijk in Leiden. Door de ziekte MS (Multiple Sclerose) heb ik behoefte aan niet medische ondersteuning.

www.hzhv.nu voor meer informatie

In een gesprek licht ik graag toe wat ik zoek.
heike@hzhv.nu / 071 5134539

Het recept voor
 advies en medicatie

Lammenschansweg 15B • 2313 DH Leiden
 Tel. 071-512 35 53 • www.zuiderapotheekleiden.nl

Huber

06 - 546 922 87

**bouw & installatie
 glas in lood**

- Kleine en grote verbouwingen
- Onderhoud en renovatie
- Loodgieters- en dakwerk
- Glas in lood

huberbouw.nl • huber-glasinlood

E-mail: info@huberbouw.nl • Rooseveltstraat 6 J • Leiden

Passion Food Kookstudio wordt
 Pop-Up

Street Food Bar

Binnenkort open!

Herenstraat 43e - Leiden

MOOY! GEREGERELD

HELPT U VERDER

Mooy! Geregereld biedt particulieren hulp bij Mooy! Geregereld biedt bedrijven hulp bij

- ↳ opruimklussen
- ↳ verkoop van overbodige spullen
- ↳ administratie
- ↳ computergebruik
- ↳ digitaliseren
- ↳ kleine klusjes in huis en tuin

- ↳ secretariaal werk
- ↳ administratie
- ↳ teksten redigeren
- ↳ digitaliseren
- ↳ content management
- ↳ opruimklussen

Meer informatie? Bel **06-14842300** of kijk op www.mooy-geregereld.nl

Syl de Mooy
 Hoge Rijndijk 23-G
 2313 KE Leiden

Laat mij weten hoe ik u van dienst kan zijn!

Alchemilla

Tuinontwerp- en adviesbureau

Marian Rappoldt
 De Sitterlaan 75
 Tel.: 071-5135142 of 071-5661405
 E-mail: info@alchemillatuinontwerp.nl
www.alchemillatuinontwerp.nl

Folder op aanvraag

Planten voor probleemplekken

Iedereen worstelt wel eens met hoekjes in de tuin waar echt niks lijkt te willen groeien. Te droog, te nat, te veel schaduw of te veel zon. Toch is het mogelijk om ook van deze lastige plekken iets moois te maken. Daarvoor moeten we op zoek naar planten die zich van nature thuis voelen in zo'n omgeving.

Droge schaduw

Het probleem waar we in onze buurt waarschijnlijk het meeste mee te maken hebben, is dat van droge schaduw. Vooral onder bomen en aan de voet van muren en hagen is de grond vaak erg droog. Planten die gedijen onder deze omstandigheden bloeien meestal vroeg in het jaar, of in het najaar, als er geen blad aan de bomen zit. De bloei is lang niet zo kleurig en opvallend als van zonliefhebbers, maar ze hebben vaak wel mooi blad. Er zijn prachtige beplantingen samen te stellen door planten met verschillende bladvormen met elkaar te combineren. Je hebt bijvoorbeeld het zwaardvormige blad van de stinkende lis en het geveerde blad van varens zoals de naaldvaren en de inheemse eikvaren. Die staan mooi naast de schoenlappersplant en de Kaukasische vergeet-mij-niet, planten met groot blad. *Luzula nivea* is een wintergroen gras dat bloeit met opvallende witte pluimpjes. Stinkend nieskruid heeft frisgroene bloemen en diep ingesneden handvormig blad. Een andere mooie bladplant die op de droogste en donkerste plekjes nog wil groeien is *Euphorbia amygdaloides* 'Robbiae'. Geschikte bodembedekkende

planten zijn *Geranium macrorrhizum* en *nodosum*, *Campanula portenschlagiana*, *Tellima grandiflora*, *Symphytum grandiflorum* en *Epimedium*. Bolletjes die je hier kunt proberen zijn *Anemone nemorosa* en *Cyclamen*. Voor het planten is het belangrijk om eerst een laag compost van minstens 5 cm aan te brengen. Dit verbetert de structuur van de bodem en zorgt ervoor dat hij wat beter vocht kan vasthouden. Het eerste jaar na aanplant moet regelmatig water worden gegeven tot de planten goed zijn aangeslagen. Jaarlijks een nieuwe laag compost of een mulchlaag van afgefallen blad houdt de bodem gezond.

Natte schaduw

Op een schaduwrijke plek met vochtige grond komen statige planten zoals zilverkaars, *Ligularia* en *Rodgersia* goed tot hun recht. Andere geschikte planten zijn *Hosta*, *Tricyrtis*, *Astilbe* en *Helleborus orientalis*. Ook hier kan weer mooi worden gecombineerd met grassen, zoals *Molinia caerulea*, *Carex morrowii variegata*, *muskingumensis*, *grayi* en de varens *Asplenium*, *Adiantum* en *Dryopteris erythrosara*. Het is ook de ideale plek voor sneeuwkllokjes.

Warm en droog

Planten voor warme en droge plekken hebben vaak zilvergrijs behaard blad, kleine smalle blaadjes of blad met een waslaagje erop. Allemaal strategieën om zich te beschermen tegen felle uitdrogende zon. Een ideale plek voor mediterrane kruiden als rozemarijn, salie, tijm, oregano en lavendel.

Andere planten die zich hier thuis voelen zijn kattenkruid, zonneroosje, *Acanthus*, ezelsoor, *Calamintha*, rode valeriaan, *Echinacea* en *Sedum*. *Erigeron karstinkianus*, het Mexicaanse madeliefje, blijft groen in de winter, bloeit eindeloos en zal zich in de kleinste kiertjes uitzaaien. Warmteminnende grassen zijn *Panicum*, *Pennisetum*, *Festuca* en *Stipa*. Kleine botanische tulpen en sieruien voelen zich hier ook thuis.

Warm en nat

Deze situatie zal waarschijnlijk niet zo veel voorkomen. Misschien langs een vijver, of als de regenpijp is afgekoppeld en er een nat plekje is gemaakt. Hier zullen planten gedijen die je in de natuur langs sloten kunt vinden, zoals kattestaart en iris. De in het wild voorkomende gele lis wordt wel erg groot voor in de tuin, maar de kleinere *Iris siberica* is heel geschikt. Andere goede planten zijn kogelbloem, nagelkruid, *Sanguisorba*, vaste lobelia en daglelie. Het gras *Molinia* zal het hier ook goed doen en het zijn de ideale omstandigheden voor mooie bollen als kievitsbloem en *Camassia*.

Het plantseizoen is begonnen, een goed moment om de probleemplekken aan te pakken en er iets moois van te maken! □

door Marian Rappoldt

2021

Jaar van de Tuin

2021 is in Leiden uitgeroepen tot het 'Jaar van de Tuin'. Ronald van der Steen van de gemeente vertelt wat dit is en wat dit betekent.

Waarom een Jaar van de Tuin?

'Het Jaar van de Tuin is een initiatief van de gemeente om samen met Leidenaren de stad klaar te maken voor de toekomst. Door de klimaatverandering komen er meer weersextremen. Denk aan de langere periodes met droog, heet weer en dan weer extreme buien. Hier is Leiden nog niet op toegerust. Er is meer aarde en minder steen nodig, want aarde zorgt voor minder hitte en meer afwatering. De gemeente vergroent de straten al. De helft van de Leidse grond is alleen niet van de gemeente. Een groot deel bestaat uit tuinen, die steeds meer betegeld zijn. Mooi als daar ook meer groen komt. Wij helpen bewoners die dat willen.'

Wat kunnen we verwachten?

'Van alles! We zijn nu nog veel aan het opzetten, dus houd vooral de GaGoed-website in de gaten, daar wordt alles aangekondigd. We zijn met IVN (Instituut voor Natuureducatie) straatacties aan het opzetten, waarbij je met een groep burens je tuin kunt vergroenen. De gemeente kan gereedschap uitlenen en de tegels ophalen. In de ProfBurgWijk komt deze zomer een Open Tuinenroute. Op 17-18 april is de bijtel-

ling. Ook werken we samen met Naturalis en de Hortus. Zo zoeken we 30 tuinen waarin studenten mogen tellen wat daar kruipt en vliegt. En maken een tv-programma over een jaar in de tuin en wat je kunt doen.'

Wat betekent het voor mij?

'Een groenere tuin levert veel op: je slaapt echt koeler. Het is een misverstand dat het meer onderhoud vergt: laat je adviseren, een goed aangelegde groene tuin heeft weinig onderhoud nodig. We begrijpen dat veel tuinen intensief gebruikt worden voor zitten, zandbak, fiets, barbecue, noem maar op. Waar past dan nog groen? Echt, elk initiatief helpt: een tegel eruit doet al iets met het bodemleven, werk met klimplanten langs de schutting. Iedereen kan meedoen. Als je het samen doet met burens verbetert dat ook nog de contacten. Dat hebben we heel erg gemerkt met de boomspiegel-straatacties.'

Wanneer geslaagd?

'Het Jaar van de Tuin is het begin. De missie is geslaagd als we een goede samenwerking hebben opgezet en het lukt samen langere tijd bewoners te ondersteunen. En het is natuurlijk geslaagd als bewoners enthousiast worden. Antoine de Saint-Exupéry heeft daar een mooie uitspraak over: 'Als je een schip wil bouwen, roep dan geen mannen en vrouwen bij elkaar om hen bevelen te geven, om ze elk detail uit te leggen, om ze te vertellen waar ze alles kunnen vinden. In plaats daarvan, leer ze verlangen naar de enorme eindeloze zee.' Zo wil ik de Leidenaren helpen.'

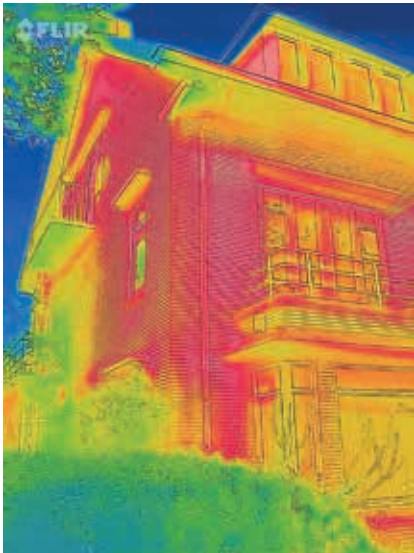
door Blide Duk

Meedoen?

- 17-18 april bijtelling, nieuwe acties: zie gagoed.nl
- Geef je op voor de Open Tuinenroute ProfBurgWijk. We zoeken nog tuinen en bezoekers: duurzaamprofburgwijk@gmail.com
- Laat studenten de dieren in je tuin tellen, tips of vragen aan de gemeente: jaarvandetuin@leiden.nl

Onze wijkactiviteiten in het kort

Terugblik

Warmtescans groot succes

Meer dan 30 woners hebben deze winter inzicht gekregen waar vooral warmte uit hun woning weglekt: zij hebben een warmtescan van hun woning gemaakt. Het inzicht helpt om gericht te kiezen om je vloer, de muren, glas, dak of kieren te isoleren. Ook belangstelling? Geef het door aan de wijkambassadeurs!

Twee wijk-webinars

De afgelopen maanden zijn er twee webinars geweest om bewoners te helpen hun woning te verduurzamen. In november heeft Vera Kuijpers van Erfgoed Leiden en Omstreken de nieuwe welstandsregels uitgelegd – met name de voorwaarden voor zonnepanelen op de verschillende daktypen in de ProfBurgwijk.

Op 4 maart presenteerde Duurzaam Bouwloket aan de hand van vijf concrete woningen uit onze wijk welke mogelijkheden er zijn om te verduurzamen. Het onderzoek is terug te vinden op DuurzaamBouwloket.nl (gemeente Leiden).

Nieuwe werkgroep: Groen in de buurt

Vorig jaar is de wijkwerkgroep Groen in de buurt gestart. 'Wij hebben als doel de wijk steeds leuker te maken

met veel groen. Wie wordt er niet blij van bloemen, vlinders en een dikke zoemende hommelmel? Meer groen betekent ook meer biodiversiteit en helpt de hittestress in de zomers verminderen. Versterking is altijd welkom, mail ons via werkgroep-duurzaam@gmail.com.'

Vooruitblik

Online talkshow over energietransitie

Samen met de wijkambassadeurs organiseert de gemeente een serie van 11 online talkshows over de energietransitie. Dinsdag 11 mei om 20.00 uur staat de ProfBurgwijk centraal. Welke warmte-oplossingen zijn er, wat is een haalbaar/betaalbaar scenario voor de ProfBurgwijk? Lokale experts nemen je mee in de laatste ontwikkelingen en er is live muziek. Via de chat kan iedereen vragen stellen. Op gagoed.nl/talkshows staan de link en extra informatie.

Opentuinroute en regentonnen

Groen in de buurt wil wijkgenoten inspireren door een wijk-opentuinroute te organiseren. Dus heb je een aparte plant, boom of bijenhotel in je tuin, laat meer wijkgenoten ervan genieten. Doe mee en geef je op, mail naar duurzaamprofburgwijk@gmail.com. En wil je een regenton? Lees alles over onze regentonnenactie in het artikel hierover in deze Wijkkrant.

Nieuwe subsidie

Er is een nieuwe subsidieregeling om meer bewoners te betrekken bij de energietransitie: 'Lokale Energie Initiatieven Leiden'. Subsidie kan worden aangevraagd voor acties zoals een enquête, prijsvraag of een campagne voor collectieve inkoop van rode zonnepanelen. Let op, de subsidie is niet bedoeld voor de aanschaf van de besparende spullen zelf.

Je kunt zelf subsidie aanvragen. Liever samenwerken? Deel je idee met de werkgroep duurzaam: duurzaamprofburgwijk@gmail.com. Meer informatie: gemeente.leiden.nl/inwoners-en-ondernemers/subsidies-en-belastingen/subsidies/subsidie-lokale-energie-initiatieven-leiden/

Agenda

- 11 mei – Talkshow energietransitie – via gagoed.nl/talkshows
- Datum volgt – Open-tuinenroute

Meedoen of vragen?

Geef het door via duurzaamprofburgwijk@gmail.com

PROF & PIETER

Elke 10 minuten een compliment

door Blide Duk

Daar sta ik dan, aan de rand van de Zeeheldenbuurt. Waarom ben ik hierheen gestuurd voor verhalen van Het Zoete Land? Dan zie ik Lena Kilian en Jelger Walraven. Uit hun verhaal blijkt: dit vruchtbare stukje grond heeft alles te maken met Het Zoete Land.

‘Het begon eind 2018 als een idee van de Voedselbank. Aanvoer van verse groente voor de Voedselbank is minimaal en ze dachten: ‘waarom niet kijken of we zelf groente kunnen kweken?’ Er was al contact met de buurtvereniging van de Zeeheldenbuurt, want het leek een mooi sociaal project. Na een bezoek aan het Groen Ideecafé ging alles snel. Ze kwamen daar Leiden Oogst tegen; dat is de stichting die Het Zoete Land beheert. De Voedselbank en de buurtvereniging dachten ‘zij hebben ervaring met groente kweken in de stad’ en Leiden Oogst was op zoek naar nieuwe plekken. Dit idee paste perfect. De gemeente Leiden leverde teeltaarde en een stukje stadspark aan de Bontekoestraat, vlak bij de Voedselbank. Fonds 1818 gaf subsidie. Voorjaar 2019 werd het al opgeleverd.’

Eigen tuin

Leiden Oogst had wel één eis: het moet onder leiding van een professionele tuinder, met alleen vrijwilligers krijg je geen goede tuin. Daar komen Jelger en Lena in beeld. Jelger is het langst betrokken: ‘Ik ben vanaf 2015 oogstdeelnemer en vrijwilliger bij Het Zoete Land. Het is een leuk project. Ik was toe aan iets nieuws en geïnspireerd door tuinder Jessica wilde ik de opleiding doen die zij heeft gedaan. Voor mij was het logisch stage te

lopen bij haar. Aan Jessica was alleen net gevraagd of zij dit tweede project erbij wilde doen. Ze hield liever focus op Het Zoete Land en vroeg of ik dit project kon doen onder haar supervisie. Zo kreeg ik een eigen tuin als stageplek.’

Duo-baan

Jelger gaat verder: ‘Ik begon in 2019. Het was eigenlijk de bedoeling dat jaar al te oogsten, maar het boren van de waterput liet op zich wachten. Achteraf was dat juist handig. Dat seizoen heb ik de tuin goed kunnen voorbereiden: hagen en hekken plaatsen, beregening met een buizensysteem aanleggen. Aan het eind van het seizoen was de put klaar en het water goed bevonden voor voedsel. In 2020 hebben we ons eerste seizoen gedraaid.’ En nu is Lena erbij, die al eerder in de Wijkkrant stond. ‘Dat klopt, in 2020 heb ik voor mijn tuinders-opleiding stage gelopen bij Het Zoete Land, daar ben ik mee in de Wijkkrant geweest. Daarna vroeg Jelger me voor deze tuin. Dit seizoen doen we het als duo-baan.’

Trots

‘Je hebt het hele pakketje hier: groente kweken, vrijwilligers begeleiden en het is ook een sociaal project voor de buurt. Dat is echt een deel van de lol. We willen het gevoel oproepen: ‘Hé, er gebeurt iets leuks in onze wijk!’ In het begin dacht niet iedereen dat. ‘Hou maar op, dat wordt gelijk gejat’ hoorden we vaak. De grootste sceptici

komen nu elke dag langs met hun hondje en geven complimenten. Ook waren er helemaal aan het begin wat jongeren met vernielzucht: het was daarvoor hun voetbalveldje. Ja, we hadden veel overlast, maar dat is allemaal afgenomen. Steeds meer buurtgenoten zijn trots op deze plek. Als je buurvrouw er trots op is, waarom zou jij het dan vernielen?’

Te aantrekkelijk

‘Vooraf was ik uitgegaan van 10 procent oogstverlies, maar dat valt heel erg mee. Alleen de maïs, die was te aantrekkelijk. Kleine kinderen waren echt aan het rausjen om maïskolven te pakken. Door die maïs ben ik de hekjes op slot gaan zetten. We willen een tuin in de wijk zijn, maar de paden lopen er direct langs en de heg is laag. Iedereen kan er ook van genieten met de hekjes dicht. Vorig jaar leverden we 300 porties per week. Elke week één of twee verschillende groenten. Dit jaar willen we elke week 450 porties van één groente leveren, want zoveel deelnemers heeft de Voedselbank. Het teeltplan is wezenlijk anders dan van Het Zoete Land, veel meer van hetzelfde.’

Blij

Jelgers toekomstdroom? ‘Een eigen tuinderij, misschien met zorg, onderwijs of horeca erbij: dan kan ik al mijn ervaring van vorige banen combineren.’ Zo ver is het nog niet; Jelger en Lena kunnen nog niet leven van dit werk. Jelger vult zijn inkomen aan bij de thuiszorg en Lena werkt een dag in een winkel en gaat beginnen bij een tuin in Roelofarendsveen. Er staat veel tegenover dit passen en meten voor voldoende inkomsten. ‘Hier ben ik in de buitenlucht’ vertellen beiden. Lena vult aan: ‘Ik ben trots dat ik hier groente lever van Ekoplaza-kwaliteit. Goed voedsel is duur. Wij leveren biologisch, puur voedsel. Ik ben dankbaar dat ik kan bijdragen’. Jelger besluit: ‘De buurtgenoten komen langs en de afnemers van de Voedselbank ook. ‘Goh, wat een smaak’ hoor ik vaak. We hadden prachtige ijsbergsla. ‘Nou, daar eet ik al vier dagen van’, vertelde een man op de fiets. Soms krijg ik wel elke tien minuten een compliment. Bij welk ander werk heb je dat nou? Daar word je blij van!’ □

Arbeidsrecht: advies dat het verschil maakt.

**Financieel: een veel
betere regeling
Mentaal: echte steun
bij dreigend ontslag**

Qisolute Advocaten
Plantage 7
2311 JB LEIDEN
071 51 64 888
www.qisolute-advocaten.nl

Overleg met Jan Floris Holsteijn: 06 5066 7129
Eerste oriënterend overleg is kosteloos
Zie www.qisolute-advocaten.nl/gratis-halfuur-advies/
Wij bieden zekerheid voor uw positie.

qisolute

advocaten
mediators
conflictrege

Ivo van der Leek Makelaardij

Gespecialiseerd in oude & monumentale panden

Ivo van der Leek Makelaardij
Kanaalpark 140 te Leiden

Telefoonnummer: 071 203 21 06
E-mailadres: info@ivovanderleek.nl

www.ivovanderleek.nl

Update Wijkissues

Bouwplannen P.J. Blokhof

Het college van B&W is eind 2020 een intentieovereenkomst aangegaan met particuliere projectontwikkelaar FSD voor het bebouwen van de grond aan de Hoge Rijndijk 5, de Europcarloods achter het tankstation. Het gaat om 37 grondgebonden woningen waarvan 30 procent sociale huurwoningen. Op 21 januari jl. was de presentatie van de plannen aan de omwonenden door de gemeente en FSD: een plan waarbij het tankstation en het Europcar-kantoor blijven staan; daarachter wordt een hofstructuur voorgesteld met woningen (3 en 4 woonlagen) rondom een binnenplaats, naast 2-laags sociale huurwoningen tussen de P.J. Blokstraat en Zoeterwoudsesingel in.

Het voorstel past niet binnen het bestemmingsplan Zuidelijke Schil en voldoet ook niet aan de toegestane bouwhoogte. De gemeente heeft het traject tot wijziging van het bestemmingsplan ingezet en werkt aan een Nota van Uitgangspunten, waarbij de omgeving zal worden betrokken. De omwonenden hebben zich inmiddels georganiseerd en een brief aan de gemeente gestuurd. Hierin verbazen zij zich erover dat de plannen al in zo'n vergevorderd stadium zijn zonder daarin gekend te zijn en uiten zij hun zorgen over de verkeers- en parkeerdruk en veiligheid in de buurt, maar ook over beperking van uitzicht, zonlicht en privacy door het bouwplan. De groep beschouwt het als een gemiste kans dat het tankstation en het autoverhuurbedrijf niet in de plannen worden betrokken, net zomin als het beleidsvoornemen van de gemeente tot woningbouw voor ouderen, waarvoor de beoogde hofjesstructuur zeer geschikt zou zijn. Volgens onze enquête is bijna 40 procent van de wijkbewoners geïnteresseerd in een of andere vorm van een gezamenlijke ouderen-woongroep. Een gesprek daarover tussen Ouderencontact en FSD leverde slechts een verwijzing op naar mogelijke bouw voor ouderen in de Vondellaan en Oegstgeest, locaties die absoluut niet voldoen aan

de wens om in de wijk levensbestendig te blijven wonen. Ook dit is een gemiste kans in onze wijk waar veel ouderen 'scheef' wonen, hetgeen doorstroming op de woningmarkt en verjonging van de wijkbevolking belemmert.

Herinrichting Hoge Rijndijk

De gemeente wil de verkeersveiligheid en doorstroming op de Hoge Rijndijk verbeteren en start een project om de straat opnieuw in te richten. Het project herinrichting Hoge Rijndijk bestaat uit twee tracédelen; het eerste tracédeel loopt van de Utrechtse brug tot aan de Wilhelminabrug, het tweede van de Wilhelminabrug tot aan het kruispunt Matiloweg. Het gaat om een herinrichting 'van gevel tot gevel' en het vervangen van het asfalt. De gemeente heeft een informatiebrief verspreid aan omwonenden (zie onze website). Zij streeft naar verbetering van de verkeersveiligheid met als uitgangspunt 'de fietser op 1'. Ook wil zij de doorstroming van het autoverkeer optimaliseren en de ruimtelijke kwaliteit verbeteren door meer bomen en klimaatadaptieve maatregelen.

De Hoge Rijndijk blijft een belangrijke route voor verkeer van/naar Leiden en er wonen en werken veel mensen langs of in de buurt. Bij de herinrichting moeten keuzes worden gemaakt en zijn er kaders waaraan het project moet voldoen, zoals wettelijke normen, vastgesteld beleid en financiën. De komende maanden onderzoekt de gemeente samen met bewoners, organisaties en andere belanghebbenden op welke manier de ambities inpasbaar zijn. De wijkvereniging en andere organisaties hebben begin maart een kennismakingsgesprek gehad met het projectteam en heeft aandacht gevraagd voor het braakliggend terrein op de hoek van de Zoeterwoudse singel en het tankstation. Meer groen c.q. minder parkeerplaatsen op de Hoge Rijndijk en het beperken van toegangswegen zal toenemende parkeer- en verkeers-

druk op andere straten in onze wijk betekenen.

Het bestuur heeft ook expliciet aandacht gevraagd voor het participatieproces, door de gemeente gezet op niveau van 'Raadplegen & informeren'. Dat betekent dat in april wensen, zorgen en ideeën van belanghebbenden worden verzameld en in juni keuzes worden voorgelegd. Eind 2021 wil men een gedragen kaderbesluit en schetsontwerp vast laten stellen door de gemeenteraad. Uitvoering van de werkzaamheden is gepland in 2025-2026.

Participatie

Vanuit het bestuur hebben we, ook samen met andere wijkverenigingen uit het Rodenburgerdistrict, de gemeente het afgelopen anderhalf jaar meermalen aangesproken op de uitvoering van participatietrajecten. De gemeente heeft opdracht gegeven aan bureau Platform 31 een onderzoek uit te voeren naar participatie in Leiden. Het bureau gaat aan de hand van vier afgeronde projecten aan de slag om aanbevelingen te doen voor samenwerking in de stad. De projecten die zijn uitgekozen voor het onderzoek zijn: plaatsing woonunits Verdamstraat, gebiedsvisie Kopermolen en omgeving, wijkvervangingen Houtkwartier-Oost en het evenementenbeleid. Het onderzoek wordt onder andere uitgevoerd aan de hand van gesprekken met betrokkenen en analyse van de besluitvorming en de berichtgeving die daarbij kwam kijken. Naar verwachting is het onderzoek voor de zomer klaar en wordt de uitkomst besproken met de gemeenteraad en gedeeld met de stad.

door Karin Verbaken, Chris van Voordenen en Han van Overbeeke

Breaking
news!

Er komt een nieuw
kunstwerk in de wijk
getiteld 'molecular'

Nog een paar maanden en onze wijk zal in het gelukkige bezit zijn van een nieuw kunstwerk. Het gaat om een bronzen sculptuur van kunstenaar Fleur van den Berg en de standplaats wordt het kruispunt Burggravenlaan / Fruinlaan. Of, als de gemeente anders beslist: de middenberm op de Burggravenlaan tegenover het gymnasium.

Wie op de hoogte gehouden wil worden van het maakproces kan dit doen via blogs op de website van de kunstenaar: www.fleurvandenbergnl

Van wie kwam het idee?

In 2019 vierden we het 25-jarig jubileum van de wijkvereniging. Toen al zinde het wijkbestuur op een blijvend aandenken. ‘Een kunstwerk!’ was de voor de hand liggende gedachte. Er was nog wat jubileumspaar­geld in de pot. Dat men het oog liet vallen op kunstenaar Fleur van den Berg, kwam doordat zij destijds ook het initiatief ontplooidde voor een Wanderen-app (zie ook Wijkkrant december 2019). Een mooi plan dat helaas geen gestalte kreeg. (Misschien, nu iedereen pandemisch loopt te wandelen en het thuiswerken het perspectief op de wijk ongetwijfeld veranderd heeft, nog eens een idee om van de plank te halen?) Aan Van den Berg werd gevraagd met een schets te komen.

Lucas van Leyden fonds

Er was dus een potje, maar zonder aanvullende fondsen zou een bronzen sculptuur – want dat zou het worden – niet te verwezenlijken zijn. Gelukkig kent onze stad sinds 2019 het Lucas van Leydenfonds, dat graag bereid was om behoorlijk bij te dragen. Het wijkbestuur en Fleur van den Berg konden aan de uitwerking beginnen.

Verbinding en moleculen

In haar atelier aan de Haagweg

spreek ik met de kunstenaar en zie ik het werk-in-uitvoering: twee menshoge benen, gemaakt van polystyreenbolletjes, bestreken met was. Aan de voeten liggen haar werktuigen: mesjes en spatels. Op een tafel staat het minimodel, gemaakt van 2-componenten-klei, maar met de uitstraling van brons. De was­sen-bollen-sculptuur is een spannend geheel.

Van den Berg licht toe: ze heeft met wijkbewoners gepraat, gevraagd: ‘waar zijn jullie trots op?’ en kreeg ten antwoord dat men trots was op de historie in de wijk, de statigheid, de Wijkkrant. Ze trof interesse aan voor groen en duurzaamheid en trots op de professoren naar wie de straten waren genoemd. Fleur bekeek publicaties over de wijk. Het viel haar op dat de Rijndijkbuurtbewoners er vaak hun hele leven wonen, hoe belangrijk familiebanden er zijn. De wens naar verbinding kwam als thema ook naar voren, in een wijk die soms door actuele kwesties gespleten dreigt te worden.

Vormtechnisch vond Van den Berg inspiratie in nobelprijswinnaar Van ’t Hoff, die als scheikundige opzienbarende ontdekkingen deed op het terrein van molecuulstructuren. Van den Berg schetste een ontwerp dat zij ‘Molecular’ heeft genoemd en dat door zijn vorm verbinding verbeeldt. De deeltjes zijn die van een groter levend organisme, de benen zijn verbonden door een corpus van kleine deeltjes waaruit, bovenop, een nieuw levend wezentje tevoorschijn komt. ‘De kringloop van het leven waarin alles met alles is verbonden, mens en natuur, tot in de kleinste deeltjes en het leven dat wordt doorgegeven van generatie op generatie, dat wilde ik tot uitdrukking brengen.’ Een aantrekkelijk aspect bij deze keuze voor dit beeld was ook het open karakter: je kunt er doorheen kijken. Het ontwerp is bijna voltooid en over enkele weken geeft Van den Berg het stokje over aan de bronsgieter, die nog zo’n twee maanden nodig zal hebben en tenslotte zorgt de constructeur voor plaatsing op een sokkel en stevige verankering op locatie.

Bewonersparticipatie

Karin Jansen, de penningmeester

van de wijkvereniging geeft toelichting op de praktische kanten van het proces om een kunstwerk te krijgen in de wijk. Een commissie bestaande uit wijkbewoners heeft met Van den Berg in haar atelier over haar ideeën gepraat en een keuze voor één van de twee beelden gemaakt. Voor het scouten naar een locatie zijn de kunstenaar en het bestuur samen

met de wijkregisseur en een stedenbouwkundige de wijk in getrokken op zoek naar een geschikte plek. Er waren plannen voor het organiseren van een inspraakmoment in bijvoorbeeld de Vredeskerk, waar het model te zien zou zijn en men kon meepraten over de locatie. Maar corona stak hier een stokje voor. ‘Er werd besloten praktisch te zijn, door te pakken, want anders zou het 2024 worden,’ vertelt Karin Jansen. ‘Er komt ongelooflijk veel bij kijken, bij zo’n beeld!’

Grappige bijkomstigheid is nu dat ‘Molecular’ ongeveer haaks zal staan op de witte muur aan de Fruinlaan die ook al een ode bevat aan moleculen. De natuurwetenschappen kunnen niet klagen over belangstelling.

We gaan het zien en hopen op een feestelijke onthulling!

Volg het maakproces op: www.fleurvandenbergnl

facebook:

[fleurvandenBerg.sculptures](https://www.facebook.com/fleurvandenBerg.sculptures)

instagram: [fleurvandenbergnl_artist](https://www.instagram.com/fleurvandenbergnl_artist).

door Nynke Smits

Uw woning verkopen of op zoek naar een nieuw thuis? Fides makelaars staan voor u klaar om uw woondromen waar te maken. Kom gerust eens langs op de Lammenschansweg 76, de koffie staat klaar.

TIP: Bereken alvast zelf de waarde van uw huis op fidesmakelaarsleiden.nl

Fides makelaars

Woondromen waarmaken

fidesmakelaarsleiden.nl

info@fidesmakelaarsleiden.nl

071-5168080

Ron Kwik Timmer- en onderhoudswerk

06 24 20 54 07 www.ronkwik.nl

In memoriam: Toon Siera

Bijna 50 jaar stond hij voor iedereen klaar in de buurtwinkel aan de De Laat de Kanterstraat. Toon Siera, met zijn gulle lach en ronde krullenbol een begrip in de wijk. Karel en Gerda Vahrmeijer blikken terug op hun 'drie-eenheid'.

Het is 1966. Toon zit op de ambachtsschool, in het eerste jaar van zijn opleiding tot metselaar. Hij vindt het niks en stopt als hij 14 wordt en niet meer leerplichtig is. 'Zijn vader, een groenteventer, wist niet goed raad met Toon en vroeg mijn vader of hij niet een plekje voor hem had', vertelt Karel Vahrmeijer. En zo start de lange carrière van Toon in onze buurtwinkel. 'Hij reed met zijn bakfiets de bestellingen rond in de buurt. Met zijn leuke krullenkoppie wond hij alle klanten om z'n vinger', herinnert Gerda Vahrmeijer zich.

Andere tijden

'In 1968 zijn wij getrouwd en namen we de zaak over van Karels vader', vertelt Gerda. 'Toon was er toen al een paar jaar, die kregen we erbij.' Het zijn andere tijden, de buurtwinkel is een van de vele in de wijk. Het is hard werken voor het jonge stel en voor Toon. 'Op zaterdag gingen we tussen de middag dan even dicht om bij te kunnen vullen', zegt Gerda. 'Na een half uur stonden de mensen dan op straat al in de rij. Later op de middag mochten Toon en ik even Swiebertje kijken op de televisie van mijn schoonouders aan de overkant. Maar daarna was het hup, terug naar de zaak.' Toon wordt niet alleen opgenomen in de zaak, maar ook in

de familie. Gerda: 'We vierden alle verjaardagen samen, ook later toen Toon zijn eigen gezin had.'

Koning van het Oranjefeest

Als de bakker in de wijk sluit, nemen de Vahrmeijers deze rol over. Vanaf dat moment bakt Toon iedere jaarwisseling de appelbeignets. Ze worden een begrip in de wijk, mensen plaatsen vooraf bestellingen. Maar Toons grootste paradepaardje blijft het Oranjefeest. 'Samen met de toenmalige voorzitter van de wijkvereniging Thomas van Duijn regelde Toon alles. Het was echt zijn feest, wij hadden een rol op de achtergrond', zegt Karel. Toon zet heel zijn brede familie in. Gerda: 'Zijn zoon en schoondochter en onze kinderen werden geacht een dag vrij te nemen. Ook zijn zus hielp altijd trouw. Toon vond het de normaalste zaak van de wereld dat iedereen hielp met zijn grote feest. En dat deden we dan ook allemaal graag.' Het beeld van een onvermoeibaar enthousiaste Toon, in het oranje gestoken achter de kraam voor de winkel, staat veel wijkbewoners dan ook nog helder voor de geest.

Het begrip Toon

48 jaar werkte Toon in de zaak die het middelpunt van zijn leven is. Gerda:

'Hij was sinds 1993 al een paar keer ziek geweest, maar veerde steeds weer terug. Tot het zeven jaar geleden echt niet meer ging en hij niet meer kon werken. Toch kwam hij nog iedere week langs, tot zijn dood in januari dit jaar. Bij mooi weer zat hij dan voor de winkel in het zonnetje.'

Met zijn vrolijke, open houding en een praatje voor iedereen, was en blijft Toon een begrip in de buurt. 'Veel mensen dachten dat de winkel van Toon was', zegt Karel. 'We waren ook een soort drie-eenheid, Toon was onderdeel van de familie', vult Gerda aan. Het gemis is dan ook groot nu hij er niet meer is. 'Hij wilde zelf niet eens een rouwadvertentie. Toch hebben we bij zijn uitvaart de auto vanaf de zaak een rondje door de wijk laten maken.' Een mooi eerbetoon aan deze winkelier in hart en nieren en een bevestiging van zijn verbondenheid met de winkel die door veel buurtgenoten nog altijd 'Toon' genoemd wordt. □

door Erica Zwaan

Ieder huis een regenton

42

foto Marjolein Fontijne

De Groengroep is een groep enthousiaste wijkbewoners die elkaar hebben gevonden omdat ze in hun eigen omgeving samen het (openbaar) groen willen bevorderen. Ze zetten zich in voor duurzaamheid, leefbaarheid en gezondheid en ze vinden het leuk om dingen samen te doen. De Groengroep bestaat uit Wilma van Griethuizen, Joanne van der Leun, Neta Palkovitz, Georg Stockinger en Marjolein Fontijne.

door Marjolein Fontijne

Hoe komt het toch dat er vroeger veel meer regentonnen waren dan nu? Er verschijnen wel weer wat regentonnen in het straatbeeld, maar veel regenpijpen in onze wijk blijven onbenut. Doodzonde, zeker als je je bedenkt dat er tegenwoordig voor iedere situatie wel een passende (en leuke!) regenton te vinden is.

De noodzaak om regenwater op te vangen wordt door de klimaatverandering steeds groter: regentonnen ontlasten het rioleringsysteem en besparen drinkwater bij droogte. Regenwater is van uitstekende kwaliteit en ook veel beter voor (kamer)planten door het lagere kalkgehalte.

De Groengroep ProfBurgwijk wil het gebruik van regentonnen binnen onze wijk stimuleren. Iedere regenton levert een substantiële bijdrage aan de noodzakelijke opvang van regenwater. Google eens 'regenton' en je staat versteld van de enorme keuze aan wateropvangsystemen. Een regenton in de tuin past altijd wel ergens. Maar ook aan de straatkant zijn genoeg mogelijkheden om een regenton te plaatsen. Hoe leuk en makkelijk is het om de geadopteerde boomspiegels en vele potplanten op de stoep water te kunnen geven uit een regenton die is aangesloten op een regenpijp aan de straatkant?

Het laatste zetje ...?

Veel mensen vinden een regenton al een sympathiek idee (zeker na de laatste droge periodes afgewisseld met extreem natte periodes), maar zien op tegen het uitzoek- en kluswerk.

Het kluswerk blijkt erg mee te vallen: tegenwoordig kun je een regenton aansluiten door twee gaten te boren: een gat in de regenpijp en een gat in de regenton. Het vulsysteem klik je

eenvoudig vast in de twee gaten en klaar is Kees: je hebt een gesloten systeem waar muggen geen kans hebben om zich voort te planten en overstroming van de regenton is uitgesloten.

Door het enorme aanbod aan regentonnen en aansluitsystemen, lijkt het uitzoeken van een regenton lastiger. De Groengroep ProfBurgwijk wil deze drempel verlagen door een 'ontzorgingspakket':

- informatie m.b.t. selectie, aansluiting en gebruik van een regenton;
- informatie m.b.t. subsidie-mogelijkheden;

■ een kortingsaanbod van twee leveranciers (zie kunststofregenton.nl en gamma.nl voor een uitgebreid assortiment en instructiefilmpjes, kortingsaanbod via Groengroep).

en bij keuzestress:

■ een probeerselectie regentonnen. Hiermee kun je met een groep burens een geschikte ton selecteren voor aansluiting aan de (gemeenschappelijke) regenpijp op de stoep of rustig kijken welke ton het beste in je tuin past.

en bij twee linkerhanden:

■ hulp bij de montage van de regenton door handige buurtgenoten.

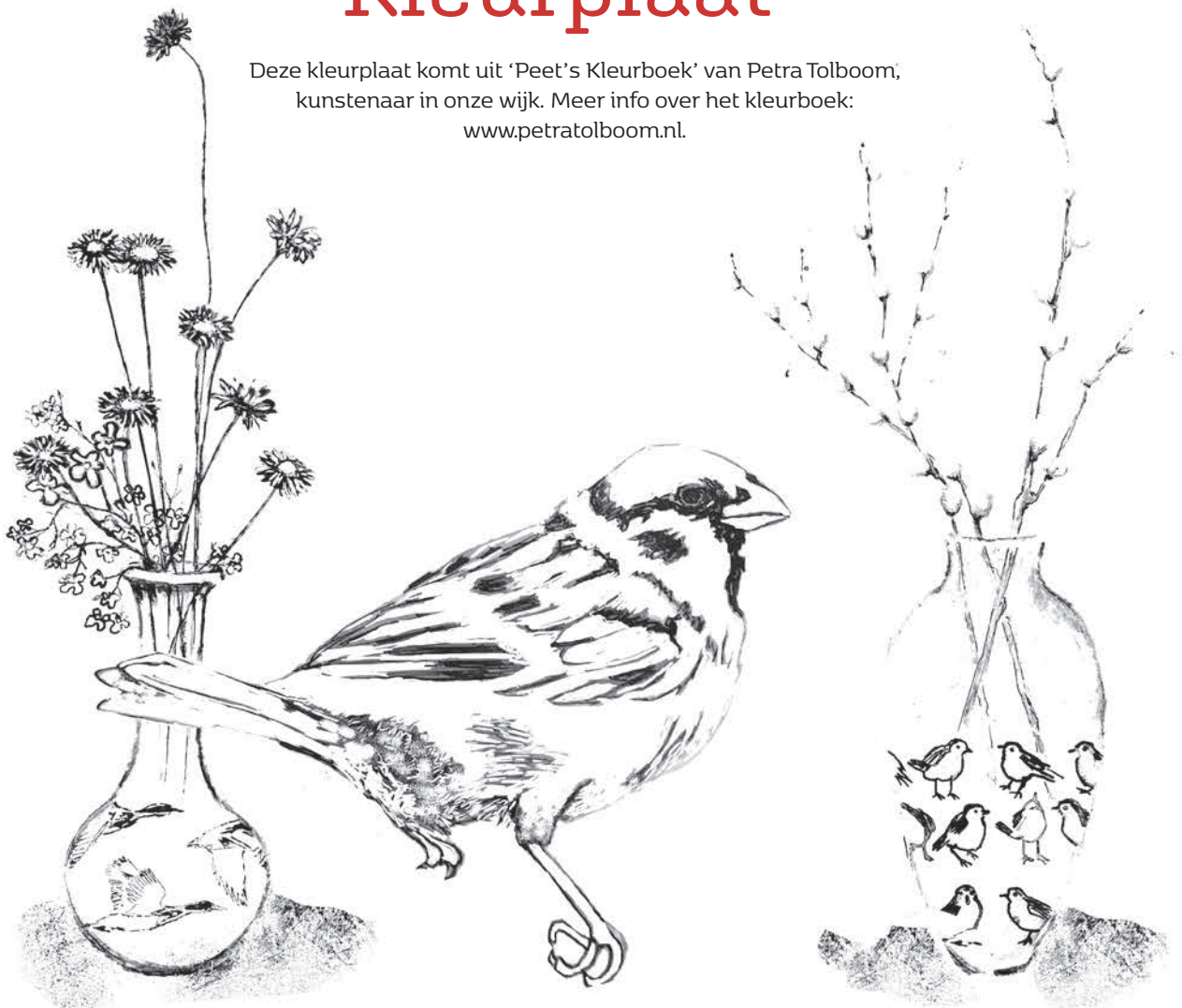
Interesse?

Wil je een bijdrage leveren aan de doelstelling 'ieder huis een regenton'? Stuur een mail naar Marjolein Fontijne (regentonleiden@gmail.com) en je krijgt de digitale 'regentongids' met alle actuele informatie toegestuurd. Deze digitale gids wordt onder andere aangevuld met ervaringen uit de pilot die net is opgestart (vrijwilligers welkom!). Ook kan de Groengroep je op weg helpen met het opstarten van een straatinitiatief, de montagehulp door handige buurtgenoten en de probeercollectie regentonnen.

De Groengroep hoopt binnenkort te kunnen vaststellen dat 'ieder huis een regenton' heeft!

Kleurplaat

Deze kleurplaat komt uit 'Peet's Kleurboek' van Petra Tolboom, kunstenaar in onze wijk. Meer info over het kleurboek: www.petratolboom.nl.

Ouderencontact springlevend in coronajaar

door

Anne-Marie Lindner/
Hanneke Tielen
Stuurgroep Ouderencontact
Profburgwijk

foto RobBeurseFotografie

*Maandelijkse kleine excursies. Ze liggen even stil maar we hopen ze snel weer te kunnen hervatten!
Hier naar Hoeve Cronesteyn, van Gemiva SVG.*

Het is allemaal wat anders dan anders. Maar ondanks de beperkingen is er nog steeds voldoende te doen!

Wekelijks open

Het ouderencontact in onze wijk is begin 2020 haar achtste jaar ingegaan met een tamelijk vaste kerngroep van 25 à 35 bezoekers uit de derde leeftijdsfase. Ruim driehonderd wijkbewoners staan op onze adreslijst en ontvangen elke maand onze gratis nieuwsbrief.

Iedere dondagochtend tussen 10.30 en 12.30 stond de deur van het Trigon-gebouw open voor wie daar zin in of behoefte aan heeft. In gelijkwaardigheid en wederkerigheid ontmoeten we elkaar en de eerste drie kwartier kunnen we bij een kop thee of koffie een praatje met deze en gene maken. Tegelijkertijd is er dan de mogelijkheid om computerhulpvragen of andere praktische vragen te stellen. Daarna wordt er plaats gemaakt voor een vooraf aangekondigde spreker.

Interessante sprekers

In januari werd bijvoorbeeld arts Kea Fogelberg uitgenodigd om te spreken over welzijn rond het levensende en Wil van der Horst sprak diezelfde maand over erfenis en vermogenskwesties bij verkoop van een huis. René Diekstra gaf een lezing met als titel 'Het huis van je leven' over de psychologie van het gelukkige evenwicht. We waren nog in het ongewisse over wat het jaar ons verder zou brengen, maar een enthousiaste

start was weer gemaakt. Helaas moesten na de krokusvakantie drie voordrachten worden afgelast. Het betrof Jeroen Oorsprong 'De wereld achter de wieden' over het werk van de molenaar; Joke Vos 'Stem van Leiden', wilt u vertellen over vroeger? en Wouter de Bruijne en Hans Nooteboom 'Boerhaave als botanicus en medicus'. Natuurlijk houdt u deze lezingen tegoed voor als we weer 'open' kunnen. Van uitstel komt zeker geen afstel.

Uitstapjes

Buiten deze ochtenden ondernamen de diverse subgroepen uitstapjes passend bij hun mogelijkheden en interesseveld en met ervaren begeleiding. Helaas is de wandeling langs de Pilgrim's Father-Route onder leiding van Bob van Vliet noodgedwongen afgelast. Er was een levendige uitwisseling op diverse terreinen via de zogenaamde huiskamerkringen. Bij mensen thuis kwam men bij elkaar om te bridgen, boeken te bespreken of geschiedenis te analyseren.

Het park in

Toen het coronavirus terrein begon te winnen, moesten we elkaar op andere wijze begroeten en ontmoeten, zoals overigens voor iedereen gold. Wij voelden ons toch net iets meer de groep van kwetsbaren, gezien onze 65-plus-leeftijd en menigeen met onderliggend lijden, oftewel een of meerdere kwalen. Om onze veiligheid te waarborgen en het besmettingsgevaar te ontlopen, kozen we in de tweede week van maart voor samenkomen in een grotere verblijfsruimte. We zijn toen naar het openbare terras van de Tuin van de Smid in het Cronesteynpark gegaan. Daarmee moesten we ook meteen onze gemaakte programmering loslaten, want dat kan niet op een openbare plek, op andermans terrein. Dankzij de zonnige, droge zomer en met lagere besmettingscijfers bleek deze periode een weldadige pauze te zijn geworden, van energie winnen.

Digitaal

Het virus bleek nog niet klaar

met ons. Spoedig moesten deze en andere gelegenheden van overheidswege de deuren weer sluiten. Niet voor één gat te vangen startte een vast aantal geïnteresseerden met een uitwisseling via de computer. De Nieuwsgroep ging bijvoorbeeld digitaal en Helias Udo de Haes heeft via zoom een lezing gehouden over inkomensverschillen. Binnen de mogelijke grenzen zagen we de ander toch af en toe.

Chi-kung

We organiseren al zes jaar chi-kunglessen voor drie groepen van maximaal tien deelnemers. Eén van de groepen is speciaal voor personen die niet meer goed ter been zijn en de oefeningen dus zittend uitvoeren. De lessen werden in het Trigon-gebouw gegeven of buiten bij mooi weer. We zijn dankbaar voor de subsidie die we van Zorg- en Zekerheid hebben gekregen om zittend chi-kung op een heel betaalbare manier mogelijk te maken. We hopen dat de lessen in de loop van dit jaar kunnen worden hervat.

Belangengroep

Een aantal wijkbewoners heeft zich mede op initiatief van het Ouderencontact verenigd in een belangengroep die streeft naar de bouw van een kleinschalig appartementencomplex in onze wijk voor ouderen uit de wijk. Na een proces van zes jaar heeft de gemeente zich aan ons doel gecommitteerd. Hoewel het project keer op keer wordt vertraagd blijven we geloven in een gunstige uitkomst.

Gesprekspartner

Naast onze activiteiten heeft het Ouderencontact zich ontwikkeld tot een effectieve gesprekspartner voor de gemeente, het sociaal wijkteam en overige organisaties. Wij behartigen zo goed mogelijk de belangen van de ouderen in onze wijk als het gaat om bewegen, wonen en welzijn. We zijn bijvoorbeeld betrokken bij de bouwplannen van woningen in de P.J. Blokstraat. Er is bij die plannen geen sprake van leeftijdsbestendig bouwen. Daar tekenen we bezwaar tegen aan.

Stuurgroep

In de nazomer gaf onze voorzitter Carolien Polderman het estafette-stokje aan haar man Ton over. Voor een afscheid van haar, in feestelijke stijl, was nog geen ruimte, maar wat in het vat zit verzuurt niet. Ook Rita de Boer die de kleine kas beheerde en het secretariaat verzorgde, gaf haar taak over aan een van de anderen. Het verlies door de dood begin oktober van Jan de Bruijne, die lid was van de kerngroep, een mede-aanjager van onze stuurgroep en trouwe bezoeker, markeerde het afgelopen jaar. In september zijn twee nieuwe leden de stuurgroep komen versterken. Met de komst van Karin Verbaken is tot onze vreugde een directe verbinding met onze wijkvereniging gemaakt. Met de toetreding van Anne-Marie Lindner is de stuurgroep weer op volle sterkte gekomen.

Wanneer we de oude of een nieuwe draad weer op kunnen pakken, zal vooral met een goede vaccinatie en lage besmettingscijfers te maken hebben. We kijken er met enthousiasme naar uit, want onze soms boeiende en vaak gezellige bijeenkomsten geven toch meer kleur aan vele levens.

Meld u aan!

Bent u geïnteresseerd geraakt? We nodigen belangstellenden van harte uit om zich aan te melden voor onze (digitale) nieuwsbrief. Wilt u mee discussiëren in de nieuwsgroep, een lezing houden over een voor u interessant onderwerp of gezellig koffie komen drinken zodra het weer kan? Of heeft u belangstelling voor de chi-kunglessen? We staan open voor uw eigen ideeën voor een (digitale) activiteit of excursie. Wij vernemen graag van u. U kunt mailen naar info@ouderencontactprofburgwijk.nl of bellen met de wijktelefoon 06 - 577 028 00 (elke weekdag van 9.30 tot 11.30 uur). □

Alice Zitman, een bescheiden mens en een uitbundig kunstenaar

Onze wijk bevat veel schatkamers vol kunst en huizen vol talent. Dat weet ik na zoveel jaren 'stukjes schrijven'. Maar nog elke keer word ik blij verrast, zoals ook nu weer door kunstenaar Alice Zitman. Alice woont met echtgenoot Joop Gans op de Lorentzkade en we beginnen met een kijkje in haar zonnige – en voor de gelegenheid opgeruimde – werkvertrek.

Videotape?

In het midden op een tafel ligt een gladgepolijst hoofd, met ogen en een glimlach als van een archaisch beeld, sereen te wachten op verdere aandacht. Het heeft de kleur van heel licht marmer, maar het gebruikte materiaal is kastanjehout. Beeldhouwen in hout of steen is slechts één van de artistieke liefdes van Alice, overigens in een atelier elders beoefend. In een metalen frame – zelf gelast 'en toen dacht ik: wat zet ik erin?' – danst aan dunne draden een pop, een mannetje. Gehaakt van het ijzeren wikkeldraad dat bloemisten gebruiken. Aan de wand knabbelt een mollig 'rupsje nooitgenoeg' aan een tak, genaaid van elkaar overhulvende banden van stof. Op de grond staat een grijze vogel aandoenlijk te wezen. Bij nadere beschouwing is hij gehaakt van videotape! Deze beschrijvingen kunnen haar kunstwerken geen recht doen. Alice is bepaald geen knuffel- of poppenmaakster.

Van nuttige handwerken ...

Alice Zitman (geboren in 1946 te Leiderdorp) begon haar carrière op de handwerkredactie van het blad Eva, later de Viva, op voorspraak van een vroegere handwerklerares. Ze behaalde handwerkactes K en U: 'nuttige en vrouwelijke handwerken'. Voor het blad vertaalde ze vooral teksten over de technische kant van

het handwerken en maakte ze naai-beschrijvingen voor naaimodellen. Vervolgens ging Alice verder als freelancer in het maken van handwerk-beschrijvingen voor allerlei tijdschriften. Het ging om de technische kant van handwerken en breien. 'Het was heel traditioneel allemaal'.

... naar kunst

Alice wilde creatiever aan het werk en volgde cursussen bij het Leidse genootschap Ars Aemula Naturae.

'Het boetseren met klei trok mij het meest', maar ook nam ze tekencursussen. 'Ik heb van alles gedaan, ik heb alleen niet geschilderd.' Op zoek naar vernieuwing verdiepte Alice zich in de jaren 80 in de conceptuele kant van kunst, bij de Haarlemse 'Nieuwe Kunstschool', maar dat paste haar toch minder. Als beeldhouwer werkte Alice bij verschillende instanties en ateliers, tot het mantelzorgerschap haar noopte tot een pauze. Toen zich de mogelijkheid voordeed om bij Ars

boetseerles te geven, heeft Alice dat vervolgens tien jaar gedaan.

De Openbaring

Alice's 'Grote Openbaring' kwam echter 25 jaar geleden, toen zij het CKC in Zoetermeer ontdekte, toen nog een kunstenaarscollectief. Daar maakte Alice kennis met experimentele textiel- en moderne beeldhouwtech-

noemde vogelfiguren en, zoals ik zie bij Alice en Joop in de gang: intrigerende totempalen.

Kleurrijke kunst

Wanneer Alice werkt met organza, denim en andere stoffen valt op hoe kleurrijk textielkunst is. Ze laat me werk van haarzelf zien dat is gepubliceerd in een boek. De kleuren spatten

met textiel hangt aan de wand iets oosters uit te stralen. 'Het is meestal het materiaal dat me uitdaagt om aan de slag te gaan.'

'Voordeel van werken met textiel', zegt Alice, 'is dat je het thuis op de bank kan doen. Voor beeldhouwen heb je altijd een atelier nodig.'

'Ik doe het niet expres'

Haast verontschuldigd zegt Alice, die voortdurend met de grootste bescheidenheid over zichzelf en haar werk vertelt, over het ontstaan van haar creaties: 'ik doe het niet expres, maar ik ben dan bezig en ja... dan komt er iets uit'. Ze laat een oranjekleurig object op tafel ploffen. Het kan liggen en het kan hangen. Wanneer je het oppakt en omhooghoudt zie je hoe kunstig het is gemaakt. Waar kijk je naar? Blijkens de titel naar 'The Second Waltz'. En ja, halve, opengewerkte aaneengeschaalde cirkels van (80 meter!) touw, met oranje stof omwikkeld en afgezet met accentjes van geel lijken golvend te dansen in de lucht en je ziet geen begin en geen eind. Het is een wonderbaarlijk mooi geheel.

Alice's kunst is uniek, kleurrijk, en eigenlijk onmogelijk in woorden te vatten. Gelukkig is er een website: www.alicezitman.nl. □

nieken. Wat een ontdekking om haar grote ervaring en vakmanschap met textiel te kunnen inzetten voor haar creatieve talenten! Het werk dat ik bij Alice thuis bekijk is ontkiemd in deze periode. Opvallend is de diversiteit aan materialen. Alice haakt bijvoorbeeld met ijzerdraad, met kunststoffen, met tyvec - een papierachtige kunststof, die ze in repen snijdt waarmee ze kan haken en met onbruikbaar geworden videotapes. Dit laatste levert verrassende effecten op, getuige de al ge-

van de bladzijden. Een mooi voorbeeld is ook een stuk in haar werkkamer: 'Groeten uit Toscane'. Vierkante lapjes organza in tinten groen en bruin zijn zo gestikt dat ze samengebundeld de hoogte in vlammen. Een impressionistisch schilderij in 3D.

Uitdagens materiaal

Materiaal in een Vliksbak roept Alice toe: dóe iets met me! Afgedankt isolatieschuim geboetseerd tot verschillende lampionachtige vormen en bekleed

door Nynke Smits

Bent u beeldend kunstenaar of kent u een kunstenaar in onze wijk neem dan alstublieft contact op met: redactie@profburgwijk.nl of 06 - 511 637 80

deschans:tandartsen

algemene tandheelkunde: mondhygiëne: preventie: angst:
implantologie: moderne apparatuur: esthetiek: digitale techniek

Wij zijn een tandartsenpraktijk met een professioneel en toegankelijk team. Kwaliteit, service en een persoonlijke benadering staan bij ons centraal. Wij nemen nog nieuwe patiënten aan, dus u bent van harte welkom!

Lammenschansweg 15a • 2313 DH Leiden
Inschrijven via de website of 071 514 21 00

www.deschanstandartsen.nl

48

Jimmie's

Lunch

- Elke dag huisgemaakt
- Belegde broodjes
- Verse maaltijden
- Vlees, vis, vegetarisch
- Ook vegan mogelijk
- Lunch & koffie to go
- Zakelijke lunch

Winkel

- Het ijs is er weer! ←
- Terras bijna open ←
- Delicatessen ←
- Originele kado's ←
- Duurzame producten ←
- Bijzondere wijnen ←
- Ambachtelijke taart ←

Lammenschansweg 74

 jimmiesleiden.nl

Yoga aan huis

Blackbird Yoga richt zich op het belang van het individu. Persoonlijke aandacht en professionele begeleiding staan centraal. Vanuit jouw motivatie, wensen en verwachtingen ontvang je 1-op 1 yogalessen welke speciaal voor jou zijn samengesteld.

Yoga aan huis - ook voor duo's of kleine groepjes (zodra dit weer mogelijk is). Bijvoorbeeld in een setting samen met je partner, goede vriendin(nen), vriend(en), burens of collega's.

BLACKBIRD YOGA

Merel Krijgsman
06 - 185 34 685

merelkrijgsman@outlook.com
www.blackbirdyoga.nl

Volg mij op facebook Blackbird Yoga

VERENIGING PROFESSOREN- EN BURGEMEESTERSWIJK

Van der Waalsstraat 15 - 2313 VB Leiden
KvK 40448253

Han van Overbeeke (voorzitter)

Cobetstraat 10
2313 KC Leiden
Mail: voorzitter@profburgwijk.nl
Tel.: 06 - 215 478 12

Jackelien Kuntz (secretaris)

Van der Waalsstraat 15 - 2313 VB Leiden
Tel.: 06 - 286 271 64

E-mail: secretaris@profburgwijk.nl

Karin Jansen (penningmeester)

Van 't Hoffstraat 48 - 2313 GP Leiden
Tel.: 06 - 81 464 343

E-mail: penningmeester@profburgwijk.nl

Chris van Voorden (bestuurslid)

Burggravenlaan 3 - 2313 HM Leiden
Tel.: 06 - 48 543 373

E-mail: chrisvanvoorden@profburgwijk.nl

Karin Verbaken (bestuurslid)

Fruinlaan 14 - 2313 ER Leiden
Tel.: 06 - 443 941 05

E-mail: karinverbaken@profburgwijk.nl

WIJKKRANT

Monica Wigman (hoofdredacteur)

Tel.: 06 - 345 297 88

E-mail: redactie@profburgwijk.nl

John Molenaar (advertenties)

Tel.: 06 - 531 893 60

E-mail: advertentie@profburgwijk.nl

OUDERENCONTACT PROFBURGWijk

Tel.: 06 - 577 02 80

E-mail: info@ouderencontactprofburgwijk.nl

DUURZAAMHEID

Wijkambassadeurs GaGoed

Maarten Stoffers

Burggravenlaan 9 - Tel.: 06 - 509 442 91

E-mail: info@maartenstoffers.nl

Wilma van Griethuizen

Melchior Treublaan 54 - Tel.: 06 - 531 391 74

E-mail: wilma0616@outlook.com

www.gagoed.nl

Werkgroep duurzaam

E-mail: duurzaamprofburgwijk@gmail.com

www.profburgwijk.nl/c/duurzaamwijzer

POLITIE

Bureau Zuid

Vijf Meilaan 153b - 2321 RK Leiden

Tel.: 0900 - 8844

RELIGIE

Oud-Katholieke kerk

Cronsteinkade 2 - 2313 GX Leiden

Pastoor: Helen Gaasbeek

Tel.: 240 1739 - www.leiden.okkn.nl

R.K. Petrusparochie

Lammenschansweg 40A

Pastoor J. Smith

Lorentzkade 16a - 2313 GB Leiden

Tel.: 512 19 12

Protestantse Kerk Nederland

Vredeskerk - Predikant: dr. G.J. Venema

Van Vollenhovenskade 24 - 2313 GG Leiden

Tel.: 514 23 17

SCHOLEN EN OPVANG

SmallSteps Peuterpalet

Oppenheimstraat 4b - 2313 JE Leiden

Tel.: 516 04 44

SmallSteps Basisbende

Oppenheimstraat 2-8a - 2313 JE Leiden

Tel.: 512 40 45

Peuterspeelzaal de Kleine Urt

Van Vollenhovenskade 15 - 2313 GG Leiden

Tel.: 088-304 30 56 + *

Peuterspeelzaal Olleke Bolleke

Oppenheimstraat 2 - 2313 JE Leiden

Tel.: 088 - 304 30 64.

*Klantenservice SPL: 088 - 304 30 43

(van 9.00 tot 16.00 uur) -

E-mail: klantenservice@splopvang.nl

Kinderopvang 't Kasteel

Buitenschoolse opvang 't Kasteel de

Speelschans, Van Vollenhovskade 22 spl -

2313 GG Leiden, Tel.: 5137655

Buitenschoolse opvang 't Kasteel het

Croontje, Van Vollenhovskade 20

2313 GG Leiden, Tel.: 06 - 167 202 23

Buitenschoolse opvang 't Kasteel Roomburg

Van Vollenhovskade 20 - 2313 GG Leiden

Tel.: 513 54 74

Buitenschoolse opvang 't Kasteel Trigon

Cronsteinkade 19 - 2313 GX Leiden

Tel.: 513 64 08

Gastouderbureau 't Kasteel

Cronsteinkade 19 - 2313 GX Leiden

Tel.: 566 12 76

CompaNanny

Burggravenlaan 250 - 2313 JB Leiden

Tel.: 207 37 04

Bonaventuracollege

Burggravenlaan 2 - 2313 HV Leiden

Tel.: 566 01 66

Stedelijk Gymnasium

Fruinlaan 15 - 2313 EP Leiden

Tel.: 512 13 65

Lorentzschool

Van Vollenhovskade 19 - 2313 GG Leiden

Tel.: 514 17 77

Basisschool Joppensz

Van Vollenhovskade 15 - 2313 GG Leiden

Telefoon: 513 09 58

Katholieke Basisschool Sint Joseph

Oppenheimstraat 8 - 2313 JE Leiden

Tel.: 513 22 63

KDV en BSO Madelief

Hoge Rijndijk 13 - 2334 BA Leiden

Tel.: 514 02 12

SPEELTUIN

De Speelschans

Van Vollenhovskade 22

Secretaris: Eelco Baks - 2313 GG Leiden

E-mail: info@despeelschans.nl

SPORTCLUBS

Hockey - LHC Roomburg

Sportpark Roomburg

Postbus 11077 - 2301 EB Leiden

Tel.: 513 22 25

Korfbal - LKV Sporting Trigon

Zoeterwoudsesingel 50

2313 EK Leiden - Tel.: 514 27 88

Tennis - TC Roomburg

Tennispark Roomburg

Tel.: 513 27 13

Gymsport Leiden

www.gymsportleiden.nl

info@gymsportleiden.nl

VRIJETIJD

Mini-biebs in de wijk

Franchimontlaan,

De Gijselaarstraat, Scholtenstraat,

Van Bemmelenstraat,

Speeltuin 't Kasteel, Jongerenbieb,

Zoeterwoudsesingel 91a

WIJKBEHEER

Servicepunt Woonomgeving

Tel.: 071 - 516 5501,

ma. t/m vr. van 7.30 - 17.00 u.

Bezoekadr.: Admiraal Banckertweg 15,

ma. t/m vr. van 7.30 - 17.00 u.

E-mail: woonomgeving@leiden.nl

WONEN

Woningstichting Ons Doel

Rijnsburgersingel 60

2316 XX Leiden

Postbus 569 - 2300 AN Leiden

Tel.: 522 20 25

ZORG

Radius

Dienstencentrum Zuidoost

Professorenpad 1 - 2313 TA Leiden

Tel.: 707 42 00 - www.radiuswelzijn.nl

Maatschappelijk werk

Kwadraad

Haagweg 47 - 2321 AC Leiden

Tel.: 088 - 900 40 00

Verzorgingscentrum

Lorentzhof

Lorentzhof 1 - 2313 GA Leiden

Tel.: 514 95 95 - www.libertasleiden.nl

Buurtzorg Nederland

team Leiden

Raamsteeg 2

(t/o de St. Jacobsgracht)

2311 PL Leiden - Tel.: 06 - 122 025 11

VERBOUWPLANNEN?

MAATWERK

verbouwing | advies | ontwerp
de jaren 30 specialist

Rooseveltstraat 10A22 Leiden | 071-5891152 | www.maatwerk-leiden.nl | info@maatwerk-leiden.nl

50

A.G. Tuinen

5%
korting

bij volledige aanleg
of renovatie van
uw tuin

10%
korting

op het
maandelijks
onderhoud
van uw tuin

UW WIJKHOVENIER

Professoren- en Burgemeesterswijk

Voor voorjaars- en/of najaars snoei,
tuinadvies, onderhoud, aanleg, renovatie
of beplanten van uw tuin.

Bij A.G. Tuinen bent u op het juiste
adres. Bel of stuur een e-mail voor een
vrijblijvende afspraak.

T | 06 - 46124214

W | www.ag-tuinen.nl

E | info@ag-tuinen.nl

BMS Notarissen
Plantsoen 25
2311 KG Leiden
T. 071 516 29 30
E. info@bmsnotarissen.nl
www.bmsnotarissen.nl

Ons kantoor is aangesloten bij
NETWERK NOTARISSSEN

Notarissen
mr. R.H. (Roel) Breedveld
mr. E.J. (Egbert) Moolenaar
mr. M. (Mark) Schwarze

Colofon

De Wijkkrant is een uitgave van de Vereniging
Professoren- en Burgemeesterswijk te Leiden.

Hoofredactie: Monica Wigman
(Eind)redactie: Maaïke Botden, Roxali Bijmoer,
Margot van Noordennen en Renée Gravelotte
Berichten voor de redactie: redactie@profburgwijk.nl
Cartoons: Herbert Plompen
Webmaster: Rob Beurse
Website: www.profburgwijk.nl
Berichten voor de website: webmaster@profburgwijk.nl
Ontwerp, layout en intermediair: www.bofesto.nl
(06 - 5360 95 90). Oplage: 3.750 ex.

80 komt uit in september 2021.
Deadline kopij: 14 augustus 2021.

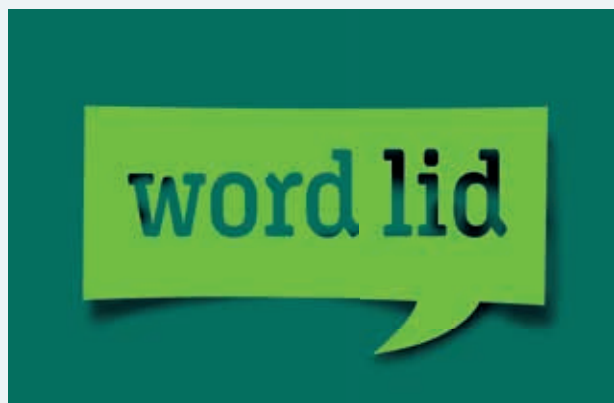

Samen, stap voor stap

Sabien de Bruijne
Wasstraat 30
2313 JJ Leiden
06 39 18 80 35

info@salut-uitvaartbegeleiding.nl
www.salut-uitvaartbegeleiding.nl

Steun onze wijkvereniging!

Iedereen in de wijk ontvangt de Wijkkrant. Daarvoor
hoeft u geen lid te zijn van de wijkvereniging.
Gelukkig zijn wel veel wijkbewoners lid van de
wijkvereniging. Mede door hun bijdrage kunnen we
deze mooie Wijkkrant maken en ons op allerlei vlakken
inzetten voor de inwoners van de Professoren- en
Burgemeesterswijk en de Rijndijkbuurt.
Bent u nog geen lid? Meld u dan aan via
www.profburgwijk.nl/c/vereniging. Voor slechts € 10,-
steunt u onze actieve en betrokken wijkvereniging!

Lente op de
Lammenschans